

Bil je peti avgust in utrnil se je verz

IGOR DEVETAK

Kar na lepem se nam je pred dnevi utrnil verz iz ljudskega napева: »La mattina del cinque di agosto ... O Gorizia tu sei maledetta«. Bil je peti avgust. Padel je sredi vse glasnejših napovedi, kaj bodo dežela, pokrajina, občina postorile, da bodo obeležile stoletnico začetka prve svetovne vojne. Če prikličemo voči kje in bajonet, ki smo jih srečali v muzejih ali na boljšjakih, je še imela značilnosti srednjoveške morije. Prekletstvo Gorice je tedaj bila na Soški fronti prelita kri. Klali so se tudi s kiji in bajoneti, nemalokrat med Goričani na nasprotnih si straneh - v italijanski in avstro-ogrski vojski.

S koncem vojne se prekletstvo ni končalo. Z goriškimi hišami se je vrazvaline sesul tudi čas, ko so si živiljenjski prostor delili ljudje različnih narodnih korenin in z isto pravico do bivanja v svojem mestu. Prekletstvo živi tudi v našem času in se pojavlja v preživelih domovinskih retorikih večinskega naroda (z odstopi, seveda), po kateri se zgodbina Gorice začenja z italijanskim vstopom v mesto. Tako smo v minulih dneh spet brali županove besede, da je Gorica italijansko mesto. Vprašanje torej je, katero bo sporocilo krajevnega proslavljanja prve vojne. Jo bomo enkrat za vselej pahnili v preteklost in jo obravnavali za to, kar je bila - tragedija? Časovna oddaljenost nam ponuja priložnost, da se otresemo spomenikov - znamenj ločevanja - in iztrošene retorike. Fenomenalna priložnost za obnovitev praks povezovanja tukajšnjih ljudi je obnovljeni Trgovski dom. Če pa bo proslavljanje šlo po že prehogenih poteh, bodo navedani milijoni le potrata.

ITALIJA - Politiki na počitnice, problemi pa ne

Lotto zelo skrbi gospodarska kriza

TRNOVCA - Zanimiva razstava v Galeriji Škerk

Zamolčana vojna

TRNOVCA - V Galeriji Škerk so sinoči odprli razstavo Prva svetovna vojna pri nas - Zamolčani, ki je tudi zgodba o 97. avstro-ogrskem pehotnem polku, v katerem so se prej na ruski fronti in nato tudi na Krasu bojevali Italijani iz Trsta in Gorice, Slovenci iz naših krajev, Istrani in Hrvati. Gre za v marsičem zamolčano stran prve svetovne vojne, ki ni bila ravno po godu ne italijanskemu in tudi ne slovenskemu zgodovinopisu.

Glavni pobudnik razstave je društvo Hermada - Vojaki in civilisti, ki - poleg odvetnika Jožeta Škerka - združuje vrsto strokovnjakov, zbirateljev in raziskovalcev prve svetovne vojne. Škerk je razstavo, ki bo odprtta do 27. oktobra, posvetil svojemu očetu Josipu, ki je bil tudi vpoklican v 97. cesarski polk. Bojeval se je na vzhodni fronti, nato bil v ujetništvu v Sibiriju.

Stoletnico začetka prve svetovne vojne bo dostenjno obeležila tudi Furlanija-Julijnska krajina. V ta namen bo deželní svet po poletnem premoru odobril poseben zakon, s katerim bo finančiral razne prireditve in pobude. Deželní svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec opozarja, da bi zakonodajalec moral upoštevati tudi žrtve in trpljenje prebivalcev slovenskih vasi.

Na 3. strani

RIM - Poslanska zbornica (poslanci in senatorji so od včeraj uradno na počitnicah) je uzakonila vladni odlok o ukrepih za gospodarski razvoj. To je dejansko prvi pomembnejši sklep vlade širokega zaveznosti predsednika Enrica Lette, ki je zadovoljen z odobritvijo dekreta, precej manj pa s splošno ekonomsko in družbeno situacijo v državi.

Letta in gospodarski minister Fabrizio Saccomanni sta sicer prepričana, da smo priča nekaterim spodbudnim znakom gospodarskega okrevanja, a še ne v takšni meri, da bi lahko tako ali drugače govorili o izhodu iz krize. Ministrskega predsednika skrbijo predvsem socialne napetosti, ki znajo izbruhniti jeseni, če bo Italija še vedno v takšni globoki recesiji. Zlasti zaradi tega je Letta prepričan, da bi bile predčasne parlamentarne volitve v tem letu prava katastrofa.

Na 9. strani

V Bilčovsu srečanje kmetov petih dežel

Na 3. strani

Ko tržaška mladina poiše srečo v tujini

Na 4. strani

Pri Devinu znova odprta Terezijina jama

Na 4. strani

Pogrešanega Tržačana našli mrtvega

Na 5. strani

Rekreacija v naravi, nevarnosti in tveganja

Na 10. strani

GORICA - Trgovski dom

Jesenji uradna predaja ključev

GORICA - Uradna predaja ključev obnovljenega pritličja Trgovskega doma bo jeseni. Pečat ji bo dala slovensnost, ki bo obenem uvod v ambiciozen raziskovalni projekt z vrhuncem v letu 2015 - ob 150-letnici rojstva Maxa Fabiani. V ta namen je delovna skupina, ki je spremjal razvoj dogodkov okrog Trgovskega doma, sklenila partnerstvo z Ustanovo Maks Fabiani iz Štanjela in arhitekturno fakulteto Tržaške univerze. Istočasno bo stekel postopek za prevzem in prenovo vogalnega pritličja. Ljudi pozivajo, naj prispevajo gradivo o Trgovskem domu za jesensko razstavo.

Na 10. strani

REPENTABOR - Poročila se bosta Neža Milič in Jernej Kapun

Kraška ohcet je tu

REPEN - Od 22. do 25. avgusta bo pod Tabrom po običajnem enoletnem premoru spet zaživelja Kraška ohcet, priljubljeni etnografski praznik Slovencev v Italiji, ki ga prirejajo šestindvajsetič. Letos bo bota stopila na skupno življensko pot nekdajna Kraljica terana Neža Milič iz Zagradca in bivši nogometni igralec Primorja Jernej Kapun iz Devinčine, ki sta se javnosti predstavila včeraj. Na uradni predstavitev, ki jih je sledila slovenska predaja ženinove noše, je bil govor o značilnostih letošnjega praznika. Med drugim se v nedeljski program vraca tradicionalni »žvacet« - telečji golaž, katerega »ukinitev« je bila pred leti celo predmet živahnih polemik.

Na 6. strani

SLOVENIJA TA TEDEN

Misija nemogoče - prodaja Dela in Večera

DARJA KOCBEK

Finančno-pijačarsko-trgovsko-medijiški holding Pivovarna Laško namerava septembra vnovič začeti prodajati največji in tretji največji dnevnik v Sloveniji Ljubljansko Delo in mireborski Večer. Predsednik uprave Pivovarne Laško Dušan Zorko je povedal, da bo prodaja omenjenih družb potekala prek izbranega svetovalca in izrazil upanje, da bodo v teh družbah po prodaji ohranili svoje blagovne znamke in delovna mesta.

Pivovarna kupca za Delo in Večer neuspešno išče že vse od leta 2010. Pivovarna Laško je lastnica Dela postala leta 2003, dokončno pa ga je prevzela leta 2007. Kupila ga je za 100 milijonov evrov, družba Delo pa je novembra 2008 za slabih 80 odstotkov delnic Večera odšela 20 milijonov evrov. Obe ceni sta bili prenapihnjeni. Večino tega zneska so v Laškem že bili prisiljeni odpisati.

Na podlagi mednarodnega razpisa, ki je bil objavljen v konec novembra 2010, so v Laškem po neuradnih informacijah za Delo dobili tri nezavezujče ponudbe. Oddali naj bi jih švedska medijska družba Bonnier, ki ima v Sloveniji časopisno družbo Finance, švicarska založniška družba Ringier in konzorcij treh tujih posameznikov. Za nakup Dela naj bi bili pripravljeni odšeti od devet do 15 milijonov evrov. Po podrobnem pregledu poslovnih knjig Dela zavezujoče ponudbe ni oddal nihče. Vse od takrat v Delu in Laškem po navlajo, da se še vedno pogovarjajo s potencialnimi interesenti.

Prodajo časopisne družbe Večer je družbi Delo septembra 2009 naložil urad za varstvo konkurenco (UVK), ker je ugotovil, da je lastniška povezava med časopisno hišo Delo in Večerom neskladna s konkurenco. Pivovarna Laško je že dvakrat objavila, da je Večer prodala.

Prvič, junija 2010, je bil kupec neznan računalniško podjetje 3Lan iz Murske Sobote, kupnina naj bi znašala 9,3 milijona evrov. A kaj kmalu se je izkazalo, da je 3Lan le slammato podjetje, prek katerega bi se do Večera dokopal Matej Raščan, ki je najprej prevzel, nato pa izčrpal in spravil v stečaj medijsko hišo Delo revije. Direktor 3Lana Denis Čeh, ki ni znal pojasnit, od kod 3Lanu denar za nakup Večera, je namreč po sklenitvi pogodbe o nakupu Večera z Matejem Raščanom sklenil pogodbo o soupravljanju.

Prodajo Večera družbi 3Lan je decembra 2011 preprečilo ministrstvo za kulturo. V odločbi je kot temeljni razlog za zavrnitev soglasja k prodaji navedlo, da je bila strategija upravljanja Večera, ki jo je predložil kupec, neustrezena. Kot dodatni razlog za izdajo negativne odločbe so na ministrstvu navedli stečaj Raščanove družbe Delo Revije. Delo Revije je bila največji založnik revij v Sloveniji.

Družič je Delu »uspelo prodati Večer« februarja letos. Tokrat naj bi bila kupec družba Medici iz Hamburga, za katero stoji nekdajni svetovalec uprave Dela Andre Warnecke. Izhodiščna cena za prodajo deleža je bila 6,5 milijona evrov, po poganjajih pa naj bi družba Medici plačala 5,1 milijona evrov. Kupoprodajno pogodbo je sklenila pod odložnimi pogoji. V Pivovarni Laško so takrat pojasnili, da bodo o prodaji obvestili delničarje, ko bo kupec te pogoj izpolnil.

A v začetku maja so v Laškem morali priznati, da je bila tudi ta prodaja neuspešna, saj kupcu ni uspelo zagotoviti ustreznih finančnih sredstev za nakup, kar je bil eden od odložnih pogojev. Junija so uradne postopke za nakup Večera začeli zaposleni v tej časopisni

hiši. Interes za sodelovanje pri odkupu je v preliminarni anketi izrazilo 105 od 165 zaposlenih v Večeru, je povedal vodja aktiva novinarjev Večera Aleš Kocjan. Nezavezijočo ponudbo so že oddali, ustanovitev zadruge pa načrtujejo v tem mesecu.

Zdaj je zadevo dodatno zapletla agencija za varstvo konkurenco (AVK), ki je naslednica urada za varstvo konkurenco (UVK). Ker se je 1. avgusta iztekel rok za prodajo Večera, ki ga je Delu odobril UVK, je Delo v zadnjih dneh julija zaprosilo za njegovo podaljšanje. A AVK mu tokrat ni ugodila. V tem tednu je AVK Delu naložila že prvo kazeno. Če v 15 dneh ne bo prodalo vsaj 75-odstotnega deleža Večera, bo moralo plačati 1000 evrov denarne kazni. Da Večera vendarle ne bo treba prodati čez noč in da Delu ne bo treba plačati najvišje kazni, ki je določena v višini 10 odstotkov letnega prometa, je mogoče sklepati iz besed direktorja AVK Andreja Kraška. Pojasnil je, da negativna odločba AVK dejansko pomeni opozorilo, da se morajo prodajalcji resnejše lotiti prodaje in jo izpeljati hitreje.

Na Delu pravijo, da bi za zaključek postopkov prodaje deleža v Večeru potrebovali dva do tri mesece. Poleg zaposlenih se po neuradnih informacijah za nakup Večera zanima še avstrijska Styria.

Nič boljšega lastnika kot Delo in Večer s prezadolženim finančnim holdingom DZS nima niti ljubljanski Dnevnik, ki je drugi največji časopis v Sloveniji. Slovenski dnevnički bodo v tiskani ali digitalni izdaji bodisi obstali bodisi propadli s svojimi sedanjimi lastniki, na podlagi razmer na trgu časopisov v Sloveniji in v svetu, ugotavljajo v Dnevniku.

TA TEDEN

EDINOST

SLOVENSKE POLITIČNE DROŠTVE JAVNOST' ZA PREDMET

PRED 100 LETI

v nemškem jeziku, nakar jih je šele dobil.

Zatem pride drugi potnik: "Prosim dva listka drugega razreda do Jesenic". Blagajnik nem. Prošnja se ponavlja. Blagajnik: "Assling?" Potnik: "Prosim dva listka drugega razreda do Jesenic". Ker je bilo blagajniku že odveč, da se še drugi potnik predvrne v Pod roščici govoriti slovenski, pozval je prometnega uradnika na pomoč. Ta je kratkim potom rešil to zadevo s tem, da je dal blagajniku sledenje dobesedni nalog: "Keine Karten ausgeben, wenn er slovenisch verlangt." (Ne mu dati listkov, ako zahteva po slovensko). Nato je še zagrozil potniku, da ga zatoži. Ne radi te grožnje, ampak ker bi drugače odšel vlak brez njega in bi se mu najbrže pripetilo od strani železniških hajlovcev še kaj neprjetnega, saj so znani slučajci, ko je bil potnik, ki se je predvrnil zahtevati vozni listek v slovenskem jeziku, otepen in nato aretiran, bil je potnik prisiljen poslužiti se nemškega jezika. Kaj pa, ko ne bi poznal tega jezika?!

Take razmere so na spodnjem Koroškem in enake so na spodnjem Štajerskem!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

SLOVENSKE POLITIČNE DROŠTVE JAVNOST' ZA PREDMET

PRED 50 LETI

Tudi pred petdesetimi leti sta v teh dneh vladali sopa in huda vročina. Tržačane pa je prizadela tudi vest o stavki uslužencev avtobusnih podjetij, »saj se večkrat poslužujejo avtobusov za nedeljske izlete na Kras ali k morju. Kdor ima avtomobil, si je že umiril vest. Ostali del, ki ima kot prevozno sredstvo samo par nog, pa je ostal nekoliko prizadet. Ali naj bi se odpovedali nedeljskemu hladu zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev? Ne, še zdaleč ne. Pomenek s prijateljem, ki ima vespo, razgovor s prijateljicami, ki si želijo izleta in nedeljski pik-nik je preskrbljen. Turisti in fanatični Tržačani so zasedli od zgodnje jutranje ure do sedmih zvečer vse plaže in kopališča na obali. Tako je bil poln „Pedočin“, vse bar-kovljansko obrežje, pa še sesljanska in devinska plaža.

Na prvi pogled ti je dalo morje s svojo barvitostjo res izreden vtis. Ko pa si zaplaval nekaj metrov, si videl, da si se pošteno motil. Morje je mlačno, tako mlačno, na sploh ne osveži ljudi, ki so morda iskalci po cele ure košček prosti plaže za prijeten kotiček v senci. Izguba časa? Ne, sploh ne sme-

mo govoriti o tem. Seveda je morje vedno bolj prijetno kot soparen zunanjji zrak.

Najbolj živo je seveda bilo ob barkovljanskem obrežju. Že ko si stopil s tramvajem, si zagledal prve kopalce, ki so spravljali svojo revno garderobo za belo in razbeljeno skalo. Mlada in privlačna lepotica je razkazovala svoje privlačnosti, medtem ko ji je gruča fantov sledila in jo občudovala. Stara gospa je objemala svojega mladega vnuka ter se povračala v sladka leta, medtem ko je mali črnodlakavi kužek lovil žogo, ki je letala zdaj z enega, zdaj z drugega konca.

Kdor pa ima vozilo, je izbral za svoj izlet področje, ki je mnogo bolje obetalo in dalo tudi bolje sadove. Govorim namreč o našem Krasu. Že v jutranjih urah se je vila prva kolona avtomobilov proti meji pri Pesku. V popoldanskih urah je ta beg dosegel višek. Iz Bazovice pa do Peska je bila vso avtocesta zasedena z avtomobili, ki so se premikali kot mrlavlje, da so prišli do začelenega borovega gozda. Tu pa je le bilo nekoliko hlada v senci!«

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Premagovanje problemov

Tudi otroci doživljajo svoje probleme. Naučiti se šele morajo, kako naj se z njimi najbolj ustrezno spopadejo in kako naj nabarejo dovolj moči in živlavnosti, da se jim poveča odpornost. Otroci, ki so tega sposobni, lahko probleme, ki se jim zastavljajo sproti, ustrezno rešijo in ostanejo uravnovesene in zdrave osebnosti. Dolgoročnejše strokovne raziskave so pokazale, ali je nekdo res odporen, ali pa mu je uspelo te dobro preživeti trenutno krizo. V intervjuju za nemško revijo Famile je dr. Antje Richter, strokovna svetovalka za zdravje na Spodnjem Savškem, dejala, da je glavni rizični faktor za pravilen razvoj otrok revščina. Unicefovo 10. poročilo o revščini otrok razkriva, da znaša stopnja prikrajšanosti otrok za dve ali več dobrin 13,3 % v Italiji, 8,8 v Nemčiji, v Sloveniji pa 8,3 odstotke. Revnih otrok pa naj bi bilo v Sloveniji 6,3, v Nemčiji 8,5 odstotkov, v Italiji pa 15,9 odstotkov. To pomeni en milijon revnih nemških otrok in skoraj dva milijona revnih italijanskih otrok. Njihovo bedno situacijo slabšajo še družinski konflikti, našilnost staršev, prestopništvo in zgodnji zdravstveni problemi.

Otrok je sposoben v sebi graditi pravo odpornost za reševanje življenjskih problemov, če je zgodnji odnos med materjo in otrokom uravnotežen in zdrav. Američani so začeli z raziskavami o nastajanju odpornosti do problemov že pred petimi desetletji. Mnogi pogledi na ta problem so se spremenili: raziskovalci preučujejo sedaj vire in sposobnosti za osebno moč in ne le rizičnih faktorjev in deficitnih stanj. Že omenjena dr. Richterjeva meni, da danes ne moremo več trdititi, da je vsakemu otroku, ki odraste v neprimernih življenjskih pogojih, usojeno končati na robu družbe. Med neko nemško raziskavo o rizičnem položaju otrok so opazovali deset let nekaj več kot tristo družin. Strokovniki so bili zlasti pozorni na duševni in duhovni razvoj otrok. Večina opazovanih rizičnih otrok se je primerno razvila, kljub veliki obremenitvi, pri nekaterih drugih pa se je pri enaki obremenitvi nakazovala negativna prognoza. Krize spadajo k življenuju in otroci se morajo naučiti, kako naj s problemi shajajo. Starši ne morejo svojih otrok zaščititi pred vsem zlomtega sveta; tudi trpljenje spada k odrasčanju.

K individualnim zaščitnim dejavnikom prištevajo zaupanje v svoje občutke. S tem se otroci učijo prebroditi krizo in zaupati, da bo žalostnega obdobja nekdaj konec. Sposobnost za odpornost v otroku lahko utrijevamo. Odporni otroci sicer trpijo kot ostali, ko pa nastopi kritično obdobje, se ne predajajo svojim čustvom in se ne samopomilujejo, ker verjamejo, da bo negativne faze nekdaj konec. Temu primereno nastopijo. Dodatni zaščitni faktor je dejavnost: če nekdo nekaj storiti sam, ga to navdaja z močjo. Nekateri drugih pa se je pri enaki obremenitvi nakazovala negativna prognoza. Krize spadajo k življenuju in otroci se morajo naučiti, kako naj s problemi shajajo. Starši ne morejo svojih otrok zaščititi pred vsem zlomtega sveta; tudi trpljenje spada k odrasčanju.

Ko se torej otroci naučijo sprejemanja odgovornosti zase in za druge, jim to pomaga premagati strah pred všolanjem. To obdobje nekateri otroci doživijo kot kritično. Vsem pa se vsekakor odpre novo življenjsko obdobje: prihod v novo, tuje okolje. Če so bili doslej v vrtcu »veliki«, postanejo v šoli »ta mali«. Nič več se ne morejo prosti igrati, tako kot so si sami zmisli: sedaj morajo mirovati, biti tihohi in poslušati. Od njih zahtevajo disciplino in izpolnjevanje nalog, le ta

krat, ko jih je to ukazano. Za otroka je v taki situaciji dobro, če je sposoben pozitivne odpornosti. To odpornost lahko v otroku krepimo tudi s tako imenovanim »otokom kompetenc«. Termin sta uveljavila ameriška psihologinja Sam Goldstein in Robert Brooks, ki se nad 35 let ukvarja z odpornostjo, motivacijo, šolskim ozračjem, pozitivnim delovnim okoljem in družinskim odnosom. Ko je Brooks preučeval otroke, mladino in odrasle in njihove odgovore, ko so se znašli v težavah, je pomisli: »Za veliko teh otrok in odraslih se zdi, da se utaplajo v ocean lastne neprimernosti.« Pomisli je, da je v takem oceanu nujna prisotnost otoka kompetenc – področja, ki ima v sebi potencial postati izvor ponosa in uspešnosti. V podobi te metafore je zato cel pomagati otrokom in odraslim osebam, da so poiskale pri sebi tak »otok« in ga okrepile do mere, da je otok nadvladal ocean neprimernosti.

Doživljanje majhnih uspehov vodi v zaupanje vase in do spoznanja, kaj zmorem sam. Vendar se to lahko zgodidi le, če starši in druge osebe, v katere otrok zaupa, njegove kompetence potrjujejo. To lahko storijo s pohvalo, skupno razpravo ali včasih z darilom. Kdor sam pri sebi nekaj predela, lahko storji tudi napako. To je treba dočakati, saj se otrok skozi napake uči izboljšati svoje sposobnosti. Dopolniti napake, da se preko njih otrok uči, menita Brooks in Goldstein, je eden izmed pomembnih vzgojnih dejavnikov na poti k odpornosti do življenjskih problemov. Podobno je, ko se začne otrok v šoli učiti pisanja in računanja. Namesto nadzorovanja, ali je naredil nalog, sta pomembnejša pohvala in zaupanje, da ima otrok svoje lastno zanimanje do učenja. Ta interes je treba krepiti. Pri tem je zelo pomembno, da so starši dovolj spretni pri ugotavljanju, kdaj njihov otrok potrebuje neposredno pomoč, kdaj le potrditev, da so bili njegovi prvi šolski koraki pravilni, in kdaj je potrebno, da nekatere stvari enostavno dopuščajo.

Deklice premagujejo težave lažje, saj je njihov finomotorični razvoj hitrejši kot pri dečkih, tako se zgodidi, da dečki prej izgubijo voljo do ročnih del in s tem tudi koncentracijo. Ponekod, kjer še gojijo po šolah ročna dela, in so spoznali, zakaj dečkom nekatera dela ne ležijo, si pomagajo tako, da opremijo prostor kot delavnico, kjer deček (lahko pa tudi deklica, če jo to veseli), po mili volji žaga, lepi in zabija žebje ter se tako neposredno spopada z nekatimi problemi.

Da bi torej otroka okrepili za življenje, je pomembno, da mu starši storijo ob strani. Dovoliti mu morajo, da izrazi tudi svoje »negativne« občutke, tako jih bo spoznal in jih znaš, ko bo v kritičnem stanju, upravljeni. Starši naj ne pozabijo na razgovore z otrokom o tem, kar ga skrbi. Tako se bo otrok naučil poiskati pomoč in, kako jo dobiti. Otroku je treba pomagati pri iskanju rešitve problemov, da ne bo nemocno obstal, pač pa se bo vprašal, kako se lahko iz tega izmoti. Starši naj ne rešujejo problema namesto otroka, pač pa naj mu pomagajo poiskati pot. Cudovito lahko pomaga pohvala, tega ne pozabimo. Ne pohvalimo le dobrih šolskih ocen, pač pa tudi dobro opravljena vsakdanja opravila. Tako bo otrok v sebi zgradil zdravo in dovolj realistično zaupanje vase in v to, česar je sposoben. Napak ne podčrtujmo. Sam se jih zaveda in s to zavestjo živi. To mu postane lahko spodbuda za iskanje novih rešitev. (jec)

ZGODOVINA - Dežela pripravlja spominske prireditve

»Tudi Grmada in trpljenje civilistov sodita v prvo vojno«

Igor Gabrovec (SSk) računa na široko soglasje političnih strank

TRST - Dežela pripravlja vrsto prireditvev in pobud ob stoletnici izbruha (1914) prve svetovne vojne, ki se je sicer v naših krajih začela leta 1915, ko je v vojno vstopila tudi Italija. Zlasti finančna osnova napovedanih prireditv mora sloneti na deželnem zakonu, ki ga bo deželni svet obravnaval po poletnem premoru. Skupina svetnikov desne in leve sredine je v ta namen pred dnevi vložila zakonski predlog, ki je skoraj fotokopija zakonskega osnutka iz prejšnje zakonodajne dobe. Le podpisniki so drugi, med njimi ni zastopnika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovec, ki ga predlagatelji sploh niso obvestili o predložitvi osnutka.

»Stoletnica 1. svetovne vojne naj bo priložnost za razmislek in spravo ter hvaljen spomin na skupno usodo naših dedov in pradedov, ki so jih v nasprotujočih si bojnih vrstah povezovale sanje o koncu vojne in želja po vrnitvi domov,« piše v izjavi Gabrovec. Deželna komisija, v kateri je v prejšnji mandatni dobi sedel tudi zastopnik SSk, je opravila že skoraj vse delo, saj je manjkala le dokončna obravnava in odobritev besedila v deželni skupščini.

»Zgodovinopisje je bilo večkrat pristransko«

»Strinjam se s predlogom, ki sem ga sam izrazil takoj po izvolitvi, da se čimprej spet lotimo te zadeve in izdelamo dokončni zakon,« pravi Gabrovec, ki je med nedavnim delom v pristojni komisiji opozoril na potrebo po dolžnem spominku tudi na vse vojake različnih narodnosti, ki so se junaško borili in umirali v avstro-ogrskih uniformah, in tudi na civiliste. Na tragično usodo teh ljudi, ki so padli v vojni vihri ali v tragičnem begu pred bojno črto, ki je za sabo puščala bedo in razdejanje, pogosto pozabljamo in primernih obeležij še vedno ni. Tudi zgodovinopisje je bilo popolnoma pristransko, posebno italijansko, ki je bilo dolgo časa pod direktnim vplivom fašistične diktature, ki je nasledila vojno.

Stoletnica prve svetovne vojne - nadaljuje podpredsednik deželnega sveta Gabrovec - naj se torej proslavi v znamenju globoke in odkrite analize naše preteklosti in dogajanja na naši zemlji. »V kolikor bomo dokazali zadostno mero složnosti, odgovornosti in politične volje lahko v kratkem pripravimo zelo konkreten in koristen zakon, ki bo prispeval k koordiniranju in uspešnosti množičnih pobud, ki že nastajajo v tem smislu,« pravi deželnik svetnik. V tem smislu je sam tudi že na delu, saj bo v naslednjih tednih predložil tudi svoja zakonska dopolnila. Računa, da bo s tem prispeval k hitrejši obravnavi in odobritvi zakona, priložnost pa bo tudi za to, da se besedilo nadgradi oz. dopolni.

Predvsem poslanica za mlajše rodove

»Provo svetovno vojno moramo pravilno vrednotiti v kulturnem smislu, da bo poslanica za bodoče rodove, prepričan pa sem, da je lahko ureditev nekdanjega vojnega območja zanimiva tudi z gospodarskega in turističnega vidika. V tem smislu posebej podpiram ureditev in ovrednotenje območja vojaško nikdar osvojene Grmade kot zadnje obrambne trdnjave habsburškega Trsta in pa zgodovino vasi ter ljudi v njenem zaledju, ki jo v zadnjih letih prvič hvalevredno odkriva društvo Hermida z njegovim pobudnikom odv. Jožetom Škerkom v Trnovci,« je v sporocilu še zapisal Gabrovec.

Italijanski topovi so močno poškodovali tudi Nabrežino (Zbirka Leghissa-Razstava v Škerkovi galeriji v Trnovci)

SLOVENSKA MANJŠINA - Sklep deželne vlade

Nova pravila za prispevke Slovencem na Videmskem

TRST - Deželni odbor (na sliki) je na včerajšnji seji odobril osnovne kriterije in usmeritve za delitev državnih prispevkov Slovencev v videmski pokrajini. Gre za 460 tisoč evrov iz 21. člena zaščitnega zakona za slovensko manjšino (Zaščita družbenih, gospodarskih in okoljevarstvenih interesov). Prispevki zadevajo gorski skupnosti Kanalske doline in območja Gumenja, Nadiških in Terskih dolin ter gorških Brd.

»To je najbrž prvič, da se je Dežela odločila za takšno pot, ki presega dosedanje ne ravno uspešno praksu t.i. razširjenih finančnih prispevkov,« meni odbornik Gianni Torrenti, predlagatelj sklepa. Nosilci prispevkov iz državnega proračuna vsekakor nista le omenjeni gorski skupnosti, temveč tudi občinske uprave ter krajevne organizacije in društva, ki se ukvarjajo s turističnim razvojem tega območja. Odbornik, ki je odgovoren za narodne in jezikovne manjšine, navaja, da so ti prispevki namenjeni tudi raznoraznim olajšavam za srednja in majhna podjetja, ki obratujejo na območjih, kjer prebiva slovenska narodna skupnost.

BILČOVŠ - 12. Kmečki praznik Skupnosti južnokoroških kmetov

Srečanje kmetov petih dežel

BILČOVŠ - Zadnjo nedeljo v juliju je v Bilčovsu pri Celovcu potekal 12. Kmečki praznik Skupnosti južnokoroških kmetov (SJK). Praznika, pod gesлом »Srečanje kmetov petih dežel«, ki ga že ves čas prireja SJK, so tudi letos udeležili člani Kmečke zveze in Zadružne kraške banke ter Godbenega društva Nabrežina, ki so na letošnjo prireditve prišli kar s tremi avtobusi. Poleg tržaških se je praznika udeležilo tudi lepo število domačih rojakov in rojakov iz matične Slovenije.

Najprej je bila na programu maša v pokritem prostoru s 700 sedeži, ki jo je daroval domači župnik Janko Krištof. Po uradnem odprtju praznika in kosilu, ki sta potekala ob prijetnih zvokih nabrežinske godbe, je sledil kulturni program z nastopom Rožanskih muzikantov s pevko Katri Hafner, Kvinteta Kmetijske zbornice, Mesečnega pevskega zbora Bilka, Mladinskega zborra »akli« domačega društva Bilka ter ansamblom Peti as. Med kutrunim programom so se zvrstili tudi nagonori organizatorjev in pozdravi gostov. V imenu Skupnosti južnokoroških kmetov je prisotne pozdravil Štefan Domej, kmet iz okolice Pliberka in predsednik SJK. Domej je še posebej pozdravil prisotnost slovenskih kmetov in rojakov iz ostalih dežel, Tržaškega, Porabja na Madžarskem, Gorskega Kotarja na Hrvaskem in iz matične Slovenije ter se jim zahvalil za njihovo udeležbo

in podporo. V imenu Kmečke zveze je udeležence na Kmečkem prazniku na Koroškem pozdravil predsednik zveze Franc Fabec, ki se je organizatorjem zahvalil za povabilo ter jim čestital za pobudo, ki je že vrsto let tako uspešna. Svoj pozdrav so kmečkemu prazniku prinesli tudi Vladimir Čeligoj sekretar Ministrstva za kmetijstvo in okolje Republike Slovenije, Hanzi Mikl direktor Urada koroške kmetijske zbornice, Andreja Ko-

Gostitelji in gostje na 12. Kmečkem prazniku Skupnosti južnokoroških kmetov v Bilčovsu

Solbica vabi danes in jutri

SOLBICA - Danes in jutri so marljivi domačini pripravili nekaj zanimivih pobud, na katerih bodo v ospredju rezijanski brusači in tipični krajevni proizvodi. Za danes so pripravili dve prireditvi, ki obujata tradicijo in zgodovino kraja. Popoldne bo nekaj brusačev s svojimi kolesi vozilo po vaških ulicah. Prireditve se imenuje »Rezmo domov« (gremo domov), z njo pa obujajo spomin na pretekle čase in mlade, ki so danes zagledani samo v tehnologijo, seznanjajo z nekdanjim načinom življenja, ki zasluži, da ga spoznajo. Skupina brusačev se ustavlja pred krajevnim spomenikom brusaču, don Gianluca Molinaro pa bo daroval mašo na prostem.

Ob 19. uri pa se bo začela sugestivna nočna pot pod zvezdami, ki se bo zaključila v Naturalističnem centru »Rezijanska hiša« z večerjo in rezijansko glasbo, s katero bodo proslavili noč padajočih zvezd. Jutri pa bodo dvorišča hiš v Solbici odprla svoja vrata in ponujala tipične krajevne dobrote z znanim rezijanskim česnom »strok«. Brusači pa bodo še naprej na razpolago vsem, da nabrusijo škarje in nože.

V Kamniku začetek jubilejnega Kamfesta

KAMNIK - S povorko Gipsy mambo Kočani se je včeraj zvečer v Kamniku začel 10. poletni kulturni festival Kamfest. Ob jubilejni izdaji organizatorji napovedujejo rekordno število - okoli 70 - različnih dogodkov, ki bodo vse do 18. avgusta zapolnili prav tako rekordno število prizorišč. Kot poseben festivalski dogodek v Kulturnem društvu Priden možic, ki pripravlja festival, napovedujejo jutrišnje odprtje razstave v Parku Evropa z naslovom Kam so še vse fabrike? "Postindustrijska razstava", ki je nastala v koprodukciji z Medobčinskim muzejem Kamnik, bo prikazala zgodbe sedmih kamniških tovarn - med njimi Eto, Svilanit, Titan - njihove srečne in žalostne trenutke ter usode delavcev. Poleg zgodb bodo razstavljeni tudi industrijski stroji iz tovarn.

Glasbeni program bo potekal na glavnem odru, ki bo na Malem gradu, ter na večernem odru, postavljenem v središču mesta.

Podrobni program je na spletni strani www.kamfest.org

POSTAJA ROGERS - Srečanje DS o vse bolj razširjenem begu možganov

Doma ni perspektiv? Srečo poiščimo drugod!

Vrnili bi se vsi, ko bi bili v Italiji delovni pogoji spodbudnejši, ko bi obstajala vsaj kaka garancija za svetlejšo prihodnost ... V danih razmerah pa ostajajo raje v tujini. Tako bi lahko prosto sklenili četrkovo srečanje posvečeno »begu možganov«, ki ga je na Postaji Rogers priredila Demokratska stranka. Svoje delovne izkušnje v tujini in pogledne na prihodnost so občinstvu ponudili štirje razgledani in radovedni mladi Tržačani, ki so svojo srečo raje poiskali drugod. In uspelo jim je!

Karin Desko je v Trstu diplomirala iz morske biologije. Kakor je povedala v video sporocilu, je po med-univerzitetnem sodelovanju s korpsko fakulteto raziskovalno delo nadaljevala na otokih Mauritius, v Avstraliji, Bruslju in naposled pristala na Kanarskih otokih, kjer je zaposlena v neki zasebni kliniki in kjer žal ne počenja tega, kar si želi. Skoraj petletna izkušnja v tujini pa se zanjo ne bo tako kmalu končala, je ugotavljala z gremkobo v grlu, saj boljših delovnih perspektiv v Italiji žal ni.

Oddaljena Avstralija je zvabila tudi di absolventa iz entomologije na novogoriški univerzi Gabrijela Cernigoja. Po erasmus študijski praksi v francoskem Bordeauxu jo je mahnil v Melbourne, pravzaprav v Perth, kjer je tri mesece delal na neki vinogradniški kmetiji in to ravno v zahtevnem obdobju trgovine. Sedaj se je vrnil domov, kjer se posveča de-

Svojo izkušnjo je v pogovoru z Matejem Iscro osebno podal Gabrijel Cernigoi (prvi z leve), z ekrana oz. Kanarskih otokov pa se je oglašila Karin Desko

KROMA

lu na domači osmici, že decembra pa náčrtuje povratek v avstralske kleti, konec marca pa bo najbrž obiskal še Novo Zelandijo.

Prek skype-a se je oglašil Paolo Codega, ki se že 4 leta mudi na postdoktorskem študiju na Columbia University v New Yorku, kjer proučuje matične celice. Sam ocenjuje, da je beg možganov fiziološki, saj je pridobivanje novih izkušenj dobrodošlo. »Ob povratku

pa nas čaka edino zmeda, saj ni zadostnih delovnih mest. V ZDA vlagajo v raziskovanje in možnosti za zaposlitev je res veliko.« Njegovi francoski ali nemški kolegi se na primer po ameriški preizkušnji vrnejo domov, kjer najdejo podobne zaposlitve, Italijanom in Špancem pa ne preostane drugega kot nadaljevanje bivanja v tujini.

Zadnja je s svojo izkušnjo postrebla Sara Magliacane, ki je trenutno v

okviru doktorata v Amsterdamu zaposlena za tri mesece pri Googlu v Zürichu. Programerka se posveča urejanju geolokalizacije na zemljevidih, v prihodnje pa ne izključuje možnosti, da bi svojo pot nadaljevala v ZDA. »Seveda si želim povratka domov, vendar tako perspektive kot morebitna plača mi tege ne dopuščajo. Da bi odprla svoje podjetje? Žal še nimam ideje, ki bi bila vredna milijon dolarjev!« (sas)

DEVIN - Po 2. svetovni vojni so jo zasuli zavezniki

Terezijina jama v Črničju po več kot pol stoletja znova dostopna

Včerajšnje predstavitev Terezijine jame se je udeležilo precejšnje število krajanov

KROMA

V Črničju pri Devinu je po več kot pol stoletja znova dostopna Terezijina jama, ki je v jamarskem svetu naše dežele dalj časa veljala za pravo legendu. Zasluge za to gre do prostovoljnemu delu družbe Gemina in jamarske skupine Flondar. Ti sta pod ordinacijo geologa Flavia Bacchia v šestih mesecih iz jame izkopali več kot 200 kubičnih metrov smeti in drugega materiala. Obnavljanju jame je ves čas sledila devinsko-nabrežinska občinska uprava, saj gre tu do za bogatitev turistične ponudbe kraja.

Zgodovina Terzijine jame sega v mezolitik, ko so prve razvite skupnosti ho-

mo sapiensa iskale v njej zavetje. Jama pa je tesno povezana tudi z devinskimi princi. Plemiči so jamo uporabljali kot vinsko klet, dodatno pa jo je posodobil princ Raimund IX. v 18. stoletju, ko si je okrog nje uredil zasebno lovišče.

Avtrijski učenjak K. L. Moser jo je daljnega leta 1885 poimenoval po devinski princesi Terezi, pri kateri je bil gost v času svojih raziskav kraškega podzemlja. V 20. stoletju pa je tudi jamo v devinskem Črničju zajel vrtinec dveh svetovnih vojn. Že med 1. svetovno vojno je služila kot zavetišče častnikom avstro-

ogrsko vojske, hkrati pa je bil v njeni neposredni bližini nameščen top vojne mornarice. Po prvi vojni je bila jama obsežno opisana v Battellinijevi študiji Dva tisoč jam in preimenovana po junaku srednjeveškega romana, in sicer po go-spodaru tržiškega gradu Fioravanteju, ki je bil zaprt v podzemni jecu.

Po drugi svetovni vojni se je v Devinu nastanilo zaveznško poveljstvo. Angleži in Američani pa so prispevali najbolj umazan zgodovinski delež. Jamo so popolnoma zasuli s smetmi. Zakrita je ostala do današnjih dni. (mar)

Rosato zadovoljen z vladnim dekretom

Poslanec Demokratske stranke Etto-re Rosato je zadovoljen z včeraj odobrenim vladnim ukrepom za gospodarsko rast. Parlamentarec je prepričan, da prinaša sklep tudi nekaj pomembnih novosti za Furlanijo-Julijsko krajino, pri čemer omenja hitro cesto v tržaški pokrajini ter tretji pas na avtocesti do Benetk, ki je sicer še predmet polemik, a je - kot kaže - doživel finančno kritje s strani države.

Gibanje 5 zvezd noče hitre železnice

Rimska in deželna vlada se morata dokončno odpovedati načrtu za hitro železnicu med Trstom in Benetkami, pravita poslanca Gibanja 5 zvezd Prodani in Rizzetto. Edino realistično možnost po njunem predstavlja okrepitev-posodobitev sedanje proge, tudi zato, ker za hitro železnicu sploh ni denarja. Ne v Bruslju, še manj pa v Rimu, kjer sicer ministri tudi nimajo enotnih mnenj o hitri železnicni, kot dokazujo zadnje ostre polemike, v katere je vpletен izredni vladni komisar za ta projekt Bortolo Mainardi.

Urad Trgovinske zbornice odslej v Dolini

Trgovinska zbornica sporoča, da se bo okoljski urad te ustanove preselil v dolinsko občino, točneje v Ul. Travnik 14. Urad bo na novi lokaciji začel poslovati v torek, 13. avgusta, do tedaj bo sedanji sedež zaprt za stranke. Do konca avgusta bo urad v Ul. Travnik odprt od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, nato pa tudi ob torkih in sredah popoldne od 14. do 15.45.

POKRAJINA, OBČINA TRST - Dva razpis

Delo za mlade in osebe s posebnimi potrebami

Pokrajina Trst spodbuja zaposlovanje oseb s posebnimi potrebami, odbornica za delo Adele Pino je včeraj predstavila nov razpis. V letu 2013 namenja pokrajina 990.000 evrov delodajalcem, in sicer tako podjetjem z več kot 15 zaposlenimi (za le-te je zaposlovanje oseb s posebnimi potrebami po zakonu št. 68 iz leta 1999 obvezno) kot tudi manjšim podjetjem. Besedilo razpisa je na spletni strani Pokrajine Trst.

»To je eden izmed ukrepov v času gospodarske krize,« je dejala odbornica Pino. Del finančnih sredstev namenjajo podjetjem, za katere ni obvezno zaposlovanje oseb s posebnimi potrebami, in sicer za sklenitev delovnih pogodb za določen ali nedoločen čas, pa tudi s skrajšanjem delovnega časa. Drugi del sredstev zadeva pomoč novim zaposlenim, odstranjevanje arhitektonskih ovir, nakup posebnih tehničkih naprav, pobude za spodbujanje mobilnosti omenjenih oseb, pa še otroške jasli, poletne centre in druge pobude za pomoč pri usklajevanju dela z družino. Sredstva lahko pridobimo za vse pogodbe in posege od 1. januarja 2013 dalje. V letu 2011 je pokrajina prejela 78 prošenj, lani pa 53. Prosilci so lahko tudi socialne zadruge, registrirana prostovoljska združenja in konzorciji.

Občina Trst medtem objavlja razpis za 34 mladih med 18. in 29. letom starosti. Gre za delovne prakse v sektorjih storitev (grafično oblikovanje, spletno oblikovanje, organizacija dogodka), audiovizuelne komunikacije, glasbe ter obrtništva (mizarstvo, zlatarstvo, tapetništvo, ve-

zava knjig). Prakse trajajo od 200 do 400 ur, plača znaša 10 evrov brutto na uro. Prošnjo je treba oddati do 31. avgusta. Prosilci morajo prebivati v tržaški pokrajini in biti vpisani v tržaški centru za zaposlovanje. Informacije o pobudi, ki je nastala v sodelovanju s Pokrajino Trst, Trgovinsko zbornico (podjetje Aries), združenjem trgovcev Confcommercio, Domom filma in podjetjem 989 Records, nudi pristojni občinski urad na tel. št. 040-3485818 ter na elektronskem naslovu pologiovani-le_toti@comune.trieste.it.

TURISTIČNE AGENCIJE - Kljub krizi se letovanju težko odpovedo

Tržačani letos najraje uživajo na grškem soncu

Grški otoki, španska obala, križarjenje, sem in tja kakšna eksotična destinacija ali pa preprosto uživanje v sosednji Sloveniji. V teh krajih Tržačani preživljajo letošnje poletne počitnice, ki bodo vrhunec dosegle v prihodnjih dneh, ko bo turistični barometer dosegel ekstremne amplitude. In čeprav je tudi turistični sektor v primežu krize, smo prišli do zaključka, da se Tržačani niso pripravljeni odreči počitnicam, saj tudi v teh vročih avgustovskih dneh mrzlično iščejo še zadnje last minute ali low cost variante.

Do zanimivih odgovorov o dopustovanju Tržačanov smo prišli v treh agencijah, ki so v teh dneh polnile še zadnje nezasedene zmogljivosti. Naši sogovorniki so povedali, da poleti Tržačani najraje uživajo ob morju, največ potovanj pa so turistični delavci prodali v sredozemska letovišča, še posebej na grške otoke, ki so odlično povezani s številnimi leti z ljubljanskim, tržaškim in beneškim letališčem. Sicer za poletno sezono na splošno velja, da je bila precej dobra, ljudje še vedno radi potujejo, čeprav trend kaže, da so zelo aktualne potovalne odločitve v zadnjem trenutku in da se je čas počitnikovana nekoliko skrajšal.

Last minute variente so še posebej značilne za avgustovske stranke, nam je zaupala Vlasta Žvab iz agencije First & Last minute Adriatica.net, ki je dejala, da imajo v teh vročih avgustovskih dneh opravka z ljudmi, ki bi se radi odpravili na počitnice kamorkoli in takoj (tudi naslednji dan) ter po najnižji mogoči ceni. Od nas pričakujejo skoraj nemogoče stvari, je razložila naša sogovornica in ob tem dodala, da so ljudje tudi zelo slabo informirani oz. preveč pod vplivom ne realnih reklam, ki ponujajo pakete po-

smešno nizkih cenah. Sicer pa ima agencija First & Last minute Adriatica.net za prihodnje dni skoraj čisto vse turistične pakete (letalski prevoz in nastanitev) zapolnjene. Največ aranžmajev je dotedna agencija prodala v Grčiji, tej pa sledi Španija. Zelo malo ali nič zanimanja beležijo za Tunizijo in Turčijo, letos pa se je med manj priljubljene destinacije uvrstila Hrvaška, ki po mnenju Žvabove ne pritegne več zaradi previških cen. Prav tako predraga je tudi Italija, je dejala odgovorna pri dotedni agenciji, ki je izpostavila tudi podatek, da so v preteklih potenih mesecih dobro prodali tudi potovanja na Portugalsko in v ZDA.

Cisto drugače o Hrvaški menijo v agenciji Aurora, kjer je hrvaška obala še vedno priljubljena. Lucija Čać, namestnica direktorice Aurore Divne Čuk, nam je pojasnila, da sicer drži, da je Hrvaška letos nekoliko dražja, a to velja predvsem za hotelske strukture, ki ponujajo zelo kakovostne storitve. V tej agenciji so sicer v teh dneh prodali največ potovanj na grške otoke, tej destinaciji pa sledijo hrvaški kvarnerski otoki, kamor turiste vsako soboto pelje tudi avtobus, ki ga strankam ponuja dotedna agencija. Ti enotredni aranžmaj na Krku, Cresu ali Lošinju so zelo dobro sprejeti med našimi strankami, je dejala Čaćova, ki je

spomnila, da se njihove stranke odločajo tudi za slovenska zdravilišča, Bled in Kranjsko goro. Velik interes pa so Aurorine stranke pokazale tudi za Ciper in organizirana potovanja. Za prihodnje dni so pripravili potovanje na Portugalsko, oktobra pa bodo odpotovali v Turčijo. Izvedeli smo tudi, da se dobro prodajajo križarjenja, ki so še posebej zanimiva in ugodna za družine z otroki.

Da so avgustovske stranke zelo selektivne, menijo v agenciji La Via degli Artisti Viaggi, ki v teh dneh polni še zadnje nezasedene zmogljivosti. Norma Križmančič in Pier Paolo Mazzarella sta nam povedala, da tudi njihove stranke najraje uživajo na grškem soncu, za dopust so pripravljene zapraviti malo denarja, predragi in nekonkurenčni pa sta postali Hrvaška in Italija. Zelo priljubljena so tudi križarjenja, nam je rekla Norma Križmančič in dodala, da so pri omenjeni agenciji pripravili tudi zanimiva organizirana potovanja. Junija so dobro prodali potovanje na Irsko, zanimivi so tudi enodnevni izleti v sosednje dežele. Več o tem je povedal gospod Mazzarella, ki je razložil, da bodo okrog velikega šmarna organizirali štiridnevni izlet v Avstrijo, izvedeli pa smo tudi, da so ti kulturni izleti zelo zanimivi za raznoliko skupino strank. Gre namreč za stranke, ki bi rade videle in spoznale veliko, pri tem pa cena aranžmaja sploh ni pomembna, je razložil naš sogovornik.

Če potegnemo črto pod povedano, lahko zaključimo, da se ljudje tudi v času gospodarske krize potovanjem niso pripravljeni odreči. Povpraševanje po turističnih aranžmajih je še vedno veliko, primerjava letoski počitnikovanj s tistimi iz preteklih let pa kaže, da je veliko bolj razširjena »pozna« rezervacija počitnic. (sc)

V Laciјu ukradel za 80.000 evrov blaga

Tržački mejni policisti so v četrtek popoldne na Fernetičih ustvarili avtomobil mercedes, ki je pripeljal iz Slovenije. V vozu je sedel 38-letni romunski državljan F. B.: po pregledu osebnega dokumenta in ogledu podatkovne baze so ga odvedli v koronejski zapor. Moški je namenteč osumljen, da je leta 2009 izvedel tatvino v neki parfumeriji v občini Anzio v Laciјu, plen je znašal kar 80.000 evrov. Priporočni nalog je pred štirimi leti izdal sodišče v Velletriju, F. B. pa se je do četrtega uspešno izgibal roki pravice.

Skušal krasti na bencinskem servisu

Barkovljanski karabinjerji so uspešno preiskali poskus tatvina na bencinskem servisu Agip na Furlanski cesti št. 7, do katere je prišlo 31. julija. Tedaj je neznanec na Greti poskusil vlotiti v pisarno trgovine Shop Eni ob bencinski črpalki, poškodoval je šipo. V četrtek zjutraj so karabinjerji na podlagi zbranih dokazov kazensko ovadili 57-letnega Tržačana z začetnicama S. V.

ČRNA KRONIKA - Pogrešani V Osapskem potoku so ga našli mrtvega

Včeraj smo poročali o truplu, ki so ga v četrtek pozno zvečer našli v Osapskem potoku. Napisel se je izkazalo, da gre za 69-letnega Renata Cetina, ki so ga svojci pogrešali od pondeljka. Truplo je bilo v vodi, zvečer ga je zagledal lastnik enega od tam privezanih plovil, ki je poklical policijo. Mrlič je imel pri sebi osebne dokumente, pozneje pa so istovetnost pokojnika uradno potrdili svojci.

Cetin je živel v Ulici Montasio na Judovcu (Altura), od koder se je v pondeljek dopoldne odpravil na sprehod v gozd. Domov se ni vrnil in stekla je iskalna akcija, v katero so se vključili gasilci in drugi organi. Svojci so bili posebno zaskrbljeni, ker je bil Cetin srčni bolnik in je potreboval zdravila. Iskali so ga predvsem v gozdu pod Judovcem, na koncu pa so njegovo truplo našli v Osapskem potoku (ali tudi v Reki - Merkujev priročnik omenja obe imeni). Tja se je Cetin včasih odpravil na sprehod, saj so njegovi znanci lastniki nekega zemljišča ob potoku. Po prvih ocenah naj bi bilo možno, da se je moški počutil slab in padel v vodo, najverjetnejše že v pondeljek. Tožilec je vsekakor odredil obdukcijo.

Druga iskalna akcija tega tedna se je torej slabo končala, potem ko so 73-letno Openko Letizio Trocca v četrtek našli živo v bližini Banov. Zaradi očitnih znakov dehidracije so jo odpeljali na zdravljenje v katinarsko bolnišnico, hujših posledic ne bi smelo biti.

RENATO CETIN

Sto let nekdanje ribarnice

Ob stoletnici nekdanje glavne ribarnice na tržaškem mestnem nabrežju bo jutri ob 21. uri pred to stavbo koncert, ki ga prireja Občina Trst. Nastopil bo pihalni orkester G. Verdi pod vodstvom mladega goriškega dirigenta Patricka Quagliata, ki bo izvedel skladbe Richarda Sauceda, Thiema Kraasa, Otta Schwarza, Jacka Enda, Philipa Sparka, Don Ellis Orchestra in Sigurda Kohna. Schwarzevo skladbo Asteroid bodo posvetili Margheriti Hack.

»Nekdanja ribarnica je zgodovinsko povezana s tržaško občino, saj jo je načrtoval nekdanji direktor občinskega tehničnega urada Giorgio Polli,« je spomnil občinski odbornik za kulturo Franco Miracco. Stavbo so slovesno predali našemu 11. avgusta 1913, občani pa so jo tedaj občudovali zradi obsegja dvorane in svetlobe v njej.

Ob tej priložnosti bo razstava »Trame di gioco, scienza, futuro« znanstvenega imaginarija odprta od 17. do 23. ure.

S Klapo iz Brega v Graško goro

V nedeljo, 18. avgusta, bo v Graški gori pri Slovenj gradcu mednarodni festival narodnozabavne glasbe. Na festivalu »Graška gora poje in igra« se bo letos zvrstilo 17 ansamblov. Strokovna komisija je izbrala tudi Klapo iz Brega, ki bo zastopal Italijo. Festival je tekmovalnega značaja in je obširno zelo poznan, tako da se za sprejem na tekmovanje potegujejo tako slovenski ansambl kot tudi skupine iz Avstrije in Hrvaške. Ansambl igrajo v živo in slovenska televizija snema ter v posrednem prenosu predvaja celotno prireditve.

Občinstvu se bo Klapa predstavila z izvirno skladbo v naravo, ki sta jo podpisala avtor melodije Paolo Foraus ter avtorica besedila Barbara Gropajc. Ob tej priložnosti organizira Klapa iz Brega avtobusni izlet za prijatelje in ljubitelje tovrstne glasbe. Kdor se želi udeležiti izleta, lahko pokliče na telefonsko številko 333-6188696, na razpolago je še nekaj prostih mest. Avtobusni izlet je s finančnim prispevkom omogočila Klet Parovel, ki se ji Klapa iz Brega prisrčno zahvaljuje.

Poletni pust v Miljah

Včeraj se je v Miljah začel 4. poletni evropski pust, ki bo v tem mestcu po pestril dneve do velikega šmarna. Danes bo po koncertu godb na pihala (ob 18. uri) na vrsti evropski pustni sprevod (ob 19. uri) s pustarji iz Milj (sto udeležencev na temo morja), Trsta (na temo Polinezije), z Općin (skupina Toga toga toga s 50 udeležencem) ter iz Slovenije in Hrvatske (hrvatski »baywatch«, koprske ciganke, Indijanci iz Buj itd.). Vsak večer (od 18.30) so na nabrežju stojnice z različnimi dobrotami, Mandraču pa bo prizorišče večernih koncertov - v sredo ob 21.30 bo nastopal Orkestar Elvis Bajramovič. Drevi bodo igrali pihalni orkestri Korošci, Ongaria in Arcobaleno.

Razstava o Stevu Kaufmanu

V dvorani Veruda v Palači Costanzi (Mali trg 2, za županstvom) bodo danes ob 19.30 slovesno odprli razstavo »Pop art v Trstu - Steve Kaufman the Former Assistant to Andy Warhol«, ki jo je postavil italijanski umetnostni kritik Vittorio Sgarbi. Posvečena je umetniku Kaufmanu (1960-2010), ki je bil Warholov pomočnik, in ki se je s svojimi »ikonami« uveljavil širom po svetu. Na ogled bo kakih 30 del iz zasebnih zbirk, prava eksplozija barv in likov (Marilyn Monroe, Superman, Van Gogh, Bill Clinton, Frank Sinatra, John Travolta, Muhammad Ali in mnogi drugi). Razstava bo odprta do 21. septembra, in sicer od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Poletni rock festival

V okviru občinske pobude Trieste Estate bo drevi ob 21. uri na Verdijevem trgu zaživel deseta izvedba Trieste summer rock music festivala. Drevi bodo nastopili italijanski glasbeni rock skupine Le Orme, jutri bosta na oder stopili skupini Coloured Sweat in Disequazione.

Praznik Barcolissima

Glasba, predstave, sejem obrtniških izdelkov, kioski s hrano (plavo ribo) in pižačo ter številna igrala za otroke bodo tudi letos oblikovali praznik Barcolissima, ki ga od danes do 18. avgusta vzdolž barkovljanske pinete prireja združenje Flash Srl.

Hirošima in Nagasaki

Ob obletnici »jedrskega holokavsta« v Hirošimi in Nagasakiju bo danes spominska svečanost v parku nekdanje psihiatrične bolnice pri Sv. Ivanu. Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci se bo ob tej priložnosti spomnil tudi držaškega pesnika in mirovnika Edvina Ugolinija, ki je pred nekaj tedni umrl pri 63 letih starosti. Komemoracija bo ob 18. uri pred sedežem zdravstvenega podjetja.

Knjžnino srečanje v Lovatu

V knjigarni Lovat (Drevored XX. septembra) bodo drevi ob 18. uri predstavili knjigo beneškega romanopisca in docenta italijanske literature na univerzi v Floridi Emanueleja Pettenerja Proust per bagnanti. Z avtorjem se bo pogovarjala Ilaria Serra.

INPS opozarja na goljufe

Pred kratkim je neznanka, ki se je predstavila kot inšpektorica pokojninskega zavoda INPS, ogoljufala priletno Tržačanko. INPS v tiskovnem sporočilu opozarja, da njegovi uslužbenci se ne odpravljajo k upokojencem domov in da na njihovih domovih ne preverjajo nobenih podatkov. Komunikacija poteka samo po pošti. Inšpektorji, ki imajo posebno izkaznico z imenom in priimekom, kvečjemu pregledujejo dokumente na sedežih podjetij. Občani naj ne odpirajo vrat neznancem, ob najmanjšem dvomu pa naj pokličejo pristojno podjetje ali zavod oziroma policijo ali karabinjerje.

REPENTABOR - Etnografski praznik Slovencev v Italiji bo potekal od 22. do 25. avgusta

26. Kraška ohcet

Največji etnografski praznik Slovencev v Italiji se po običajnem letnem premoru vrača z obnovljenim navdušenjem in seveda z novima ženinom in nevesto. Na letošnji 26. izvedbi Kraške ohceti, ki bo potekala od 22. do 25. avgusta, bosta na skupno življensko pot stopila Neža Milič in Jernej Kapun.

Ženin in nevesta

Nevesta je doma iz Zagradca. Že od otroških let je dejavna v slovenskih društvih in organizacijah. Po izobrazbi je diplomirana okoljska tehnologinja, študij še vedno dopoljuje na univerzi v Novi Gorici, ob tem pa goji še ljubezen do fotografije. Aktivna je predvsem na družinski kmetiji v Zagradcu, kjer streže in pripravlja jedi. Neža Milič je bila leta 2009 kot prva zamejka izvoljena za Kraljico terana.

Njen bodoči soprog Jernej je po poklicu programer in uradnik. Ukvarya pa se s tržnim posredovanjem in prodajo sanitarij v družinskom podjetju. Vrsto let je v dresu Primorja nastopal v amaterskih nogometnih prvenstvih. Veselita pa ga predvsem glasba in petje, saj je že več let stal en član proseškega pevskega zbora Vasilij Mirk.

Tako nevesta kot ženin sta tesno navezana na Kras in na skupnost Slovencev v Italiji. Od lanskega septembra ju veže še skrb za malo Heleno. Poroka na Kraški ohceti se jima zdi prelepa, saj sta dogajanje okrog nje spremljala vse od otroških let.

Prireditelji in program

Pot, ki ju bo vodila do oltarja repentabrske cerkve, pa je prežeta s pestrim in že utečenim programom. Glavni prireditelji dogodka Občina Repentabor, Zadruga Naš Kras in domače kulturno društvo Kraški dom so s pripravami začeli že pred meseci. Predsedniku Zadruge Naš Kras Ediju Krausu je tovrsten dogodek v velik ponos, skupaj z Vesno Guštin in županom Pisanijem pa že stiska pesti, da bo tudi letošnja ohcet stekla po predvidenih načrtih in brez muhastega vremena.

Uradna otvoritev 26. Kraške ohceti bo v sredo, 21. avgusta, ob 19. uri v repenski Kraški hiši. Pravi etnografski program pa bo nastopil šele v četrtek, 22., s fantovsko in dekliško v Repnu ter na Colu, katerima bo pozno zvečer sledil ples v ledih stanu na trgu v Repnu. V petek, 23., bo že čas podoknice. Tu bosta ženinu s petjem pomagala pevska zborna Kraški dom in Vasilij Mirk.

Sobota, 24., bo posvečena prevozu bale s Cola v Kraško hišo v Repnu. Višek dogajanja pa se bo odvijalo v nedeljo, 25., s poroko v repentabrski cerkvi. Noše se bodo začele zbirati že ob 8.30 pred Kraško hišo. Sprevd bo krenil na Col in nato še na Tabor, kjer se bo ob 10. uri začel tudi verski poročni obred.

Novost nedeljskega programa je ponovna uvedba »žvaceta« (televizija goča op. av.), ki ga bodo po vrnitvi sprevoda v Repen ponudili nošam nekateri osmičarji za ceno 5 evrov.

Po predaji neveste v Kraški hiši se bo program ohceti zaključil s plesom z ansamblom Alpski kvintet in še zadnjimi plessi pozno v noč.

Prevozi in parkirišča

Marku Pisaniju, županu Občine Repentabor, pomeni Kraška ohcet enkratno priložnost za promocijo male kraške občine. V ta namen je organizacijski ustroj tudi primerno nastavljen, začenši s prometno ureditvijo in parkirišči. Večja bodo izven vasi, in sicer na Opčinah pri krožišču državne ceste 202 in pri športnem središču Ervatti pri Briščikih. Obe večji parkirišči bo v soboto, 24., in nedeljo, 25. avgusta, povezovala izredna avtobusna proga. Za avtomobile obiskovalcev bo ure-

26. Kraško ohcet so včeraj v Kraški hiši v Repnu predstavili (z leve) župan Marko Pisani, predsednik zadruge Naš Kras Edi Kraus in predsednica KD Kraški dom Vesna Guštin, v ozadju ženin Jernej Kapun in nevesta Neža Milič, spodaj predsednica SSO Drago Štoka in SKGZ Rudi Pavšič poklanjata ženinu nošo, nevesta pa si jo ogleduje

KROMA

jeno tudi parkirišče v bližini repenskega nogometnega igrišča.

Osmice in gostišča

K prazniku v Repnu in na Colu bo s hrano in pičajo prispevala tudi letos bogata ponudba desetih osmici, ki bodo obratovale v režiji domačinov in raznih kulturnih ter športnih društev. Z njimi pa bodo številne obiskovalce sprejemale še restavracije Furlan, Kras-Carso in Pod Tabrom na Colu ter restavracija Križman v Repnu.

Predaja noše

Predstavitev 26. Kraške ohceti je včeraj v Kraški hiši sledila še predaja ženinove noše, ki jo ženinu poklanjata krovni organizaciji SKGZ in SSO. O slavnostni predaji noše bomo poročali v jutrišnji izdaji dnevnika. (mar)

ZAHODNI KRAS - Pogreb

V Križu slovo od Mirka Doušaka

Križ se je včeraj popoldne s pesmijo moškega pevskega zborna Vesna poslovil od Miroslava-Mirka Doušaka, ki je umrl v starosti 85 let. Mirko je izhajal iz ugledne kriške družine. Njegov stari oče Josip je bil klesarski mojster in kipar (izdelal je kamnitega berača pri cerkvici sv. Roka), njegov oče Mirko pa sodelavec Osvobodilne fronte, gospodarstvenik in prosvetni delavec, med drugim tudi prvi povojni predstavitev obnovljenega prosvetnega društva Vesna. Ob odprttem grobu se je od pokojnika v imenu sekcijske VZPI-ANPI Evald Antončič in kriške skupnosti poslovil Juri Žerjal.

Mirko je kot 15-letni mladež odšel v partizane v Tretjo Gradiškov brigado, s katero se je boril v Trnovskem gozdu in nato na Goriškem, že leto prej pa je kot kurirček skupaj s sestro Marico sodeloval v osvobodilnem gibanju. Bil je vedno zelen ponosen na svojo borčevsko izkaznico ter na svoje članstvo v VZPI-ANPI.

V povojnih letih je Mirko precej let živel v Ljubljani, kjer se je ukvarjal s starinarstvom, predvsem pa s slikarstvom. Prav v Sloveniji je izobiloval svoj slikarski talent, ki ga je nato izpopolnil po

MIRKO DOUŠAK

vrnitvi v Križ. Najraje je s čopičem upodabljal domače motive in mornje, ki ga je zelo ljubil, kot je ljubil slovensko kulturo in besedo. Nekaj let je bil zaposlen tudi na Založništvu tržaškega tiska-Primorskem dnevniku, kjer se je ukvarjal z oglaševanjem.

Čeprav ni bil direktno angažiran v vaških organizacijah in društvih, je Mirko pozorno in redno spremjal kriško družbeno in kulturno življene, tako da je redkokdaj manjkal na prireditvah v Sirkovem domu. Bil je človek odprtga in vedrega značaja, pravi svetovljan, ki so ga Križanke in Križani spoštovali in imeli radi. Naj mu bo lahka domača zemlja, otrokom Andreju, Dunji in Tanji ter ostalim sorodnikom tudi naše sožalje.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 10. avgusta 2013

LOVRENC

Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 20.21 - Dolžina dneva 14.22 - Luna vzide ob 9.42 in zatone ob 21.37

Jutri, NEDELJA, 11. avgusta 2013

SUZANA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 32 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 5 km na uro, severo-vzhodnik, nebo oblačno, more je rahlo razgibano, temperatura morja 27 stopinj C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Levocazione - The Conjuring«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.45 »Violeta Parra - Went To Heaven«; 17.00, 21.15 »Viramundo«.

FELLINI - Kinodvorana je zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 1 - Kinodvorana je zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 2 - Kinodvorana je zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 3 - Kinodvorana je zaprta za dopust.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.10, 22.05

»Bling Ring«; 15.20 »Byzantium«; 20.20, 23.05 »Napad na belo hišo«; 17.10 »Očiščenje«; 16.10, 18.20, 20.30, 21.00, 22.40 »Odrasli 2«; 13.40 »Pošasti z univerze«; 18.25, 20.35, 22.45 »R.I.P.D. - Urad za pokojnike«; 13.00, 15.10, 17.30, 19.45 »Smrkci 2«; 13.50,

14.20, 16.05, 16.30, 18.40 »Smrkci 2 3D«; 13.20, 14.10 »Tad Jones in iskanje izgubljenega mesta«; 21.10 »Wolverine«; 17.45 »Zakon molka«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Cloud Atlas«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Wolverine l'immortale«; 17.50, 22.20 »Io sono tu«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Drift - Cavalca l'onda«; Dvorana 3: 16.30 »Ti-teuf - Il cartoon«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 17.30, 19.50, 22.10 »I maghi del crimine«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Drift - Cavalca l'onda«; 15.20, 17.50, 20.00, 22.10 »Body language«; 18.30, 20.20 »The Purge - La notte del giudizio«; 15.20, 17.00, 19.30, 22.00 »Wolverine l'immortale«; 16.00 »Wolverine l'immortale 3D«; 22.10 »Esp 2 - Fenomeni paranormali«; 18.35, 21.30 »The Lone Ranger«; 16.00 »Dino e la macchina del tempo«; 15.15 »Eco Planet - Un pianeta da salvare«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Levocazione - The conjuring«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Wolverine l'immortale«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »Levocazione«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »I maghi del crimine«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »Drift - Cavalca l'onda«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.15 »La notte del giudizio«.

Lekarne

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. avgusta 2013
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprete tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Oriani 2 - 040 764441, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprete tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117, Trg Cavana 1, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 - 040 300940.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Primorski dnevnik

tmedia

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

**sporoča,
da bosta dne 12.8.
urada v Trstu
in Gorici zaprta.**

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE

vas prijazno vabijo
na tradicionalni

Vaški praznik 'pri Kalu'

danes, 10.
in jutri, 11. avgusta

Za glasbo in dobro
razpoloženje bo poskrbel
ansambel

Delovali bodo dobro založeni kioski

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je nova telefonska številka šole 040-3798900.

SLOV.I.K. - poletne dejavnosti za dijake od 26. avgusta dalje. »Trenin« pred začetkom šolskega leta: slovenščina, angleščina in matematika, po izbiri še latinsčina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. avgusta. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih mesecih uradi zaprti ob sobotah in v petek, 16. avgusta. Urnik tajništva: 8.30-12.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo šola zaprta v petek, 16. avgusta, ter vse sobote do 31. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote ter v petek, 16. avgusta; začetek pouka v pondeljek, 9. septembra.

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 24. avgusta ob sobotah zaprta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil razpisan izredni tečaj za pridobitev usposobljenosti za poučevanje, ki velja tudi za slovenske in dvojezične slovensko-italijanske šole. Vse potrebne informacije (pogoji za udeležbo, način prijave, roki itd) so dostopne na www.istruzione.it, in sicer v odklopu št. 58/2013 (objavljeno 31. julija) ter v okrožnici z dne 2. avgusta (objavljene 5. avgusta). Za prijavo se morajo kandidati obvezno poslužiti digitalnega postopka POLIS. Rok prijave nepreklicno zapade 29. avgusta.

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

Izleti

IZLET V GRAŠKO GORO - Ansambel Klapa iz Brega in Klet Parovel organizirata v nedeljo, 18. avgusta, celodnevni avtobusni izlet ob priliki festivala narodno zabavne glasbe. Vpis na tel. 333-6188696.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Belo Krajino v soboto, 24. avgusta. Potovali bomo do Delnic po Hrvaški, potem ob reki Kolpi, ki nas zapeljivo vabi na rafting. Vpis in ostale informacije na tel. št. 347-9322123 ali 346-8222431.

OMPZ F. BARAGA vabi v pondeljek, 2. septembra, na romanje: Barbana, kjer bo za Goričane in Tržačane

AŠD Primorec prireja

ŠPORTNI PRAZNIK

na nogometnem igrišču
v Trebčah

**10. – 11. – 12.
avgusta**

Dobro založeni kioski
Glasba v živo in ples

Vabljeni!

skupna sv. maša s procesijo ob 10.30 in Porcinj, kjer se je l. 1855 prikazala Marija slovenski deklici. Vmes bo tudi dobro kosilo. Za vpis in ostale informacije pokličite čim prej tel. št.: 347-9322123 ali 346-8222431.

Prireditve

PRAZNOVANJE VELIKEGA ŠMAR-

NA na Repentabru se bo začelo že 13. avgusta zvečer s predstavljivo knjige gospe Mire Cencic »Življenje na Krasu v preteklosti« in odprtje razstave portretov avtorice Petre Greiner »Poglej me«; 14. avgusta bo vsakoletni koncert v organizaciji »Med zvoki krajev« ob 21. uri; 15. avgusta dva romarska shoda: ob 10. uri, ko bo maševel tržaški škof in ob 17. uri, ko bo ob somaševanju letošnjih jubilantov maševel Klemen Zalar (novomašnik). Na praznik sv. Roka bo bogoslužje ob 10. in 19. uri, od 20.30 pa bo razveseljevala pihalna godba iz Češke.

OBCINA REPENTABOR v sodelovanju z Župnijsko skupnostjo Repentabor, ob praznovanju Velikega šmarne, prireja v sredo, 14. avgusta, ob 18.00 »Na Poti pesnikov na Krasu - Col«, recitacije poezij, v sodelovanju s KD Kraški dom in Skupino 85. Svoje poezije bodo podali pesniki: Miha Obit, Cvetka Bevc in Ivan Crico. Ob 21.00 v cerkvi na Tabru koncert iz niza »Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev«. Nastopa violinist Dušan Panajotović. V petek, 16. avgusta, ob 20.30 na Tabru, koncert godbe na pihalih s Češke.

KRIŽ - župnijska skupnost in Slomškovo društvo vabita na praznovanje sv. Roka, ki bo v petek, 16. avgusta, ob 19. uri ob cerkvi sv. Roka. Slovesno somaševanje bo vodil zlatomašnik msgr. Franc Vončina; sledi družabnost. V slučaju neprimernega vremena bo obred v župnijski cerkvi.

KONCERT MO INTERCAMPUS IN TABORA MUSICA CREATIVA bo v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu v petek, 23. avgusta, ob 20. uri. Koncert prireja ZSKD v sodelovanju z Zvezo slovenskih godb in JSKD. Koncert bodo godbeniki ponovili v Slovenski filharmoniji v Ljubljani (24. avgusta, ob 20. uri) in na Titovem trgu v Kopru (25. avgusta, ob 19. uri). Več informacij na www.zskd.eu.

SKD VIGRED vabi v torek, 27. avgusta, ob 20.30 na dvorišče domačije Rebulja v Slivnem (v primeru slabega vremena v Štalco v Šempolaju) na koncert dalmatinskih pesmi v izvedbi MOPZ Vesna (iz Križa) in tamburaškega ansambla.

DRAGA MLADIH 2013: Društvo Mosp prireja debato »Novi mediji in socialna omrežja: med pastmi in priloznostmi« v soboto, 31. avgusta, ob 10.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah v sklopu študijskih dnevnov Drag-a. Toplo vabljeni k sodelovanju!

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, vabi na ogled razstave »Prva svetovna vojna pri nas« do 15. septembra: sobota, nedelja in prazniki 10.30-13.00 in 17.00-21.00; petek 17.00-21.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info na www.hermada.org in 331-7403604.

Danes v Miljah praznujeta

Branko in Fabia

okroglo obletnico poroke.

Vsi jima v
Društvu Slovencev miljske
občine K. Ferluga
čestitamo in želimo
še veliko veselih dni
na skupni življenjski poti.

Čestitke

Danes praznujeta zlato poroko
BRANKO in FABIA ŽERJAL, Fabja
pa tudi njen 70. rojstni dan. Vse naj-
boljše in še veliko srečnih dni jima iz
srca želite Ada in Elvis.

Bila sta mlada oba, ko pred 50.
leti BRANKO in FABIA sta si rekla-
da. Toliko kapljic potrpljenja, ljube-
zni, zdravja in veselja, še toliko let je
zelja Klape 36 vseh.

Danes praznujeta zlato poroko
FABJA in BRANKO ŽERJAL. MoPZ
Fran Venturini jima čestita in želi še
mnogo let skupnega veselja. Čestit-
kam se pridružuje tudi MoPZ Upo-
kojencev iz Brega.

Elia in Simon se veselita, ker se
danes mama NATAŠA in očka DARIO
poročita. Vso srečo jima želimo Aless-
andro, Deisy, Eva, Kevin, Lara, Mar-
ko, Nathan, Patrick in Samo s starši.

Osmice

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je od-
prla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-
299450.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu.
OSMICA je odprta v Šempolaju, v Olj-
čnem gaju. Vabljeni.

OSMICO sta v Saležu odprla Sandra in
Jožko Škerk.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Do-
ljak v Samotorci. Tel. št.: 040-229180.

REBULA MARKO je v Slivnem št. 6 od-
prl osmico na kraškem borjaču. Pri-
čakuje vaš obisk! Tel. 3475686191.

V BOLJUNCU pri Parovelu je odprta
osmica. Tel. 346-7590953.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico
Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Te. št.:
349-3857943.

Obvestila

V NEDELJO, 11. AVGUSTA, bo ob
18.30 na Jezeru slovesna sv. maša ob
priliki zavetnika cerkve, sv. Lovrenca.
Koncelebriranje bo vodil letošnji no-
vomašnik, g. Klemen. Vabljeni!

AŠD PRIMOREC vabi na šagro, ki bo do
ponedeljka, 12. avgusta, na športnem
igrišču v Trebčah. Specialitete na ža-
ru, plesi in glasba v živo.

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC
obveščata člane, da bodo uradi v Trstu in
Gorici do 30. avgusta odprtia od torka do
četrtna. Za dopust bosta urada v Trstu
in Gorici zaprta do 25. avgusta, urad
v Čedadu pa do 19. avgusta.

**KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARI-
ŠI** (Prosvetni dom - Općine) obvešča,
da bo zaprta do petka, 30. avgusta.
ANED - Združenje bivših deportiran-
cev v nacističnih taboriščih obvešča,
da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v
Trstu zaprt do 31. avgusta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina,
Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da
bo ludoteka, ki deluje v Igralnem koti-
čku Palček v Naselju Sv. Mavra, za-
prta do 31. avgusta.

POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na
Trgu Stare Mitnice 15 (Largo Barriera
Vecchia) bo avgusta zaprt. Tele-
fonska tajnica in fax bosta redno de-
lovala na št. 040-661088.

**AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN
ZSŠDI** organizirata poletni plesni
center »Plesalček« za otroke od 3. do
10. leta v telovadnici OŠ Bevk na Op-
činah od ponedeljka, 2., do petka, 6.
septembra (urnik: 7.30-17.00). Infor-
macije in prijave: Nastja 349-7597763
ali na info@cheerdancemillenium.com.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča,
da bo v kratkem uvedena služba nad-
zora v bližini šol za »Dedke redarje«.
Občani občine Dolina, stari od 50 do
75 let, z znanjem slovenskega jezika
in s psiho-fizičnimi pogoji potrebeni-
mi za opravljanje službe, lahko pred-
ložijo prošnjo na občinsko vložišče do
petka, 13. septembra. Obrazci za
prošnjo so na razpolago na Uradu ob-
činske Policije ali na občinski spletni
strani www.sandorligo-dolina.it.

40-LETNIKI POZOR! Slavnostna ve-
čerja s plesom bo v soboto, 21. sep-
tembra. Za prijavo in akontacijo se
lahko javite v trgovini v Ul. dei Salici

ANIMACIJE ZA OTROKE ZA SV. ROK:

Center Otrok in Odrasli Harmonija, v sodelovanju z Združenjem star-
šev in otrok osnovne šole Virgil Šček,
vabi na brezplačne animacije za otroke,
ki bodo potekale 14., 15. in 17. avgusta
od 18. do 20. ure v Nabrežini
center št. 4.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi
na šagro na B'lancu od četrtna, 15. do
nedelje, 18. avgusta. Zabavali vas bo
dodo ansambl Kraški muzikantje, Ne-
bojseg, Souvenir in Domači zvoki. V
nedeljo, 18. avgusta, bo ob 18.30 na-
stop godbe Salež. V času šagre bo v
Kulturnem domu likovna razstava
umetnika Claudia Clarija.

SV. MAŠA NA PEČAH, ob prazniku
Marijinega vnebovzetja, 15. avgusta,
ob 17. uri. Odhod iz trga v Boljuncu
- Gorice ob 16. uri. V primeru slabega
vremena odpade. Vabljeni!

KRU.T obvešča, da bodo društveni pro-
stori zaprti do 16. avgusta. Z 19. av-
gustom pa bo recepcija odprta na novem
društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, 2.
nadstropje, s poletnim urnikom (od ponedeljka do petka, od 9.
do 13. ure).

**NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNI-
CA** bo zaprta v petek, 16. avgusta. Na-
to bo do 31. avgusta odprta od 8. do
16. ure. Zimski urnik se prične z 2.
septembrom.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE ob-
vešča cenjene stranke, da bo do ne-
delje, 18. avgusta, zaprto zaradi do-
pusta.

**OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER-
TOT** v Nabrežini bo zaprta zaradi do-
pusta od ponedeljka, 19. do petka, 30.
avgusta.

GLASBA - Od 14. do 18. avgusta na območju Sotočja pri Tolminu

Reggae festival Overjam

Prihodnji teden bo Tolmin preplavilo morje ljubitev reggae glasbe. Od 14. do 18. avgusta bo namreč na območju Sotočja potekala druga izvedba mednarodnega reggae festivala Overjam. O izrednem glasbenem dogodku smo se pogovorili s Petrom Senizzo, soorganizatorjem in odgovornim za kulturni program festivala.

Letošnja izvedba Overjama je druga po vrsti. Kaj pravzaprav je Overjam in kako je do te zamisli sploh prišlo?

Overjam je klasični reggae festival s sodobnim in mednarodnim pridihom. Zamisel se je porodila pozimi leta 2011, ko se je skupina priateljev, članov tržaškega kulturnega društva Trieste in Levare odločila, da priredi večji festival na obmejnem območju. Poleti leta 2012 smo prvo izvedbo priredili v Vrtojbi, letos pa smo se odločili, da se preselimo v »zeleni« Tolmin. Letošnji organizacijski sestav dopolnjujeta še slovenski partner Kurz Rock Vibe d.o.o. in avstrijsko društvo CiK - Cafe im Künstlerhaus

Organizatorji ste se letos odločili, da festival premaknete v Tolmin. Zakaj? V tem je nova lokacija boljša od prejšnje?

Lanska, prva izvedba festivala se ni odvijala na lokaciji, ki bi najbolje ustrezala ljubiteljem tovrstne glasbe. To smo vedeli že vnaprej, a žal nismo našli nič boljšega. Tolmin, natančneje območje »Sotočje« na obronkih mesta, pa je kot nalašč za reggae glasbo: tu se namreč stikata dve reki, Tolminka in Soca, lokacija je prelepa in ima obilo sence ter prostora za postavljanje šotorov, obdana je z očarljivimi gorami in bujnim rastlinjem. Skratka, prava idilična lokacija za ljubitelje narave in tovrstne glasbene zvrsti. Poleg tega se festival odvija precej daleč stran od središča Tolmina, tako da glasba ne bo motila tamkajšnjih prebivalcev.

Po odhodu Sunsplasha in zatonu Riversplasha je

Peter Senica je odgovoren za kulturni program festivala

danes Overjam edini veliki reggae festival v naših krajih. Vem, da ste poskrbeli za dolgo in res pestro promocijo ...

Tako je in upamo, da se bo ves vloženi trud tudi obrestoval. S promoviranjem festivala smo začeli v trenutku, ko so nam potrdili, da je lokacija na voljo. V lastni reziji upravljam nekatere promocijske kanale, kot so Twitter, Facebook stran in uradna spletna stran festivala, ostalo pa smo zaupali trem profesionalnim agencijam (slovenski, italijanski in nemški), ki festival promovirajo na višji ravni. Naj kot primer povev, da so bile najave ali članki o festivalu objavljeni ali predvajani v vseh slovenskih časopisih, mnogih lokalnih italijanskih medijih in celo na italijanskih Deejay TV in MTV.

Je bila lanska izvedba festivala uspešna? Kaj pa pričakujete od letošnje?

Lani smo zabeležili 3.600 obiskovalcev, kulturni program festivala je oblikovalo 15 mednarodnih nevladnih oz. neprofitnih organizacij, na odru se je zvrstilo 40 skupin in DJ-jev. Letos si nadejamo te številke povečati, mogoče podvojiti, točnega števila obiskovalcev pa ne moremo napovedati. Zagotovo vemo, da bo na festivalu nastopilo več kot 100 glasbenikov iz 40 različnih držav Evrope, Amerike in Afrike. Letošnji festival bo trajal 2 dneva več od lanskega, na razpolago pa imamo kar 5 različnih odrov.

Kako bo potekala letošnja izvedba festivala? Obljubljate bogat glasbeni program in še veliko druga ...

Celotnega glasbenega programa se ne da strniti v par vrstic, naj povem le, da bodo nastopili legendarni Groundation in Inner Circle, katerih uspešnice so najbrž vsem dobro znane. Poleg glasbene kulise smo oblikovali tudi zanimiv kulturni program, ki se bo odvijal v obliki vecernih konferenc na temo trajnostnega razvoja in gospodarjenja, sonaravnega upravljanja naravnih virov in vrednotenja različnosti med narodi. Med drugimi bodo predavalci tudi predstavniki italijanske Banca Etica in slovenske podružnice mednarodne organizacije Greenpeace. Na voljo bodo še delavnice recikliranja odpadnih materialov, sodobnih afriških plesov, igranja bobnov, indonezijskih ritualnih plesov, tečaji yoge, masaže, poulični umetniki, slackline (najlepša gurtina) ter kotiček za najmlajše, ki ga bodo upravljale strokovno usposobljene vzgojiteljice.

Kje lahko naši bralci zasledijo več info o festivalu?

Na spletni strani www.overjamfestival.com so objavljene vse potrebne informacije o festivalu, kampiranju in obfestivalskih storitvah, na Twitterju in Facebooku pa najbolj sveža novice in zanimivo multimedialno gradivo.

Rajko Dolhar

KNJIGE - Pri Mladinski knjigi

Štiri poletne novosti za najmlajše bralce

Pri Mladinski knjigi so poletno bero obogatili s štirimi novostmi za otroke in mladostnike. Med deli slovenskih avtorjev sta slikanica tandem Andreja Rozmana Roze in Zvonka Čoha Pesmi iz rimogojnice ter Čudežna bolha Megi in papagaj Slavko Dese Muck (**na sliki**), od prevodnih pa delo Astrid Lindgren Mio, moj Mio ter slikanica Kitty Crowther Ju-re in Jaka.

Slikanica ustvarjalnega tandemra Roze in Čoha Pesmi iz ribogojnice prinaša nabor ritmičnih in duhovitih pesmi, ki so bile delno že objavljene v Cicibanu, nekaj pa jih je doma hrnil Roza. Kot je dejal na včerajšnji predstaviti knjig, se običajno izogiba starih pesmi, a jih je tokrat za knjigo le nabral. Čoh je o sodelovanju z Razo dejal, da temelji na velikem zaupanju, saj se običajno srečata šele po objavi skupne slikanice. Po besedah likovnega urednika Pavla Učakarja umetnika "ne delata misterija iz svojega dela", pa vendar je rezultat njunih sodelovanj vselej zanimiv in nenavaden.

Čudežna bolha Megi in papagaj Slavko je četrta knjiga v seriji del o bolhi Megi z ilustracijami Maše Kozjek. Dese Muck s pomočjo bolhe Megi opozarja otroke in starše na odgovorno ravnanje s hiš-

nimi ljubljenčki. V tokratni napeti fantazijski zgodbici Muckove je v ospredju papagaj Slavko, ki se znajde v družini, v kateri je že veliko živali, od mačk, psov do različnih žuželk. K vsakemu delu je dodana spremna beseda veterinarke Mateje Plevnik, ki predstavi še realno plat.

Knjiga priljubljene švedske pisateljice Astrid Lindgren Mio, moj Mio prinaša zgodbo o devetletnem dečku Berto, ki pogreša ljubezen, ki je od krušnih staršev ne dobi. Nekega dne ga čarobni duh popelje v pravljico kraljestvo, v katerem kot kralj vlada njegov pravi oče. Berto tam izve, da mu je v resnici ime Mio. A tudi v pravljicem svetu ga čaka boj. Kot je povedala prevajalka knjige Nada Grošelj, delo sodi v žanr epske fantastike, za katero je znacilno, da poleg resničnega obstaja še vzpostredni, umišljeni svet, v katerem junak, v realnem svetu izobčen, postane junak s posebnimi lastnostmi.

Jure in Jaka je druga v slovenščino prevedena slikanica belgijske avtorice Kitty Crowther, ki je leta 2010 prejela nagrado Astrid Lindgren. Protagonista zgodbe sta galeb in črn kos, ki ga galebi izločijo. Po številnih pripeljajih se zgodba konča srečno. (STA)

TOMIZZEV DUH

Vojne igre

MILAN RAKOVAC

Sem vam nemara že pisal, kako se pozdravljam ljudje na Hvaru? »V hlad!«, ne torej »dober dan« ali »bob daj«, temveč imperativno: naj ti bo hladnej! Kot vsak pravi Mediteranec, ki avgusta beži v senco, te dni trpi za vročino, seveda, še bolj pa me stiska črna luknja krize brez dna, v katero se nezaustavlivo seseda naš belski krščanski svet. Mi pa trpimo in molčimo. Molčimo in trpimo.

Sonce raztaplja kamen, mae-stral nas zaman poskuša osvežiti ... In potem me osveži človeška lepota, tista, ki s svojim leskom življenje naredi znosnejše: na otokih Veli in Mali Iž se vsako poletje tradicionalno pomerijo v vaterpolu. Naši z Malega Iža so se odpravili na Veli Iž z desetimi barčicami na način »alaj«, kar pomeni, da so med seboj bočno povezane. Letos so enako storili tudi Veložani, izpluli Maložanom naproti in tako sta obe »floti« ob grmenju subverzivnega korenola, veselih vzklikih stotin ljudi in z mla-denko, ki je na krmi kot mitična polena trobila v volovski rog, vpluli na prizorišče tekme, v Veli Iž.

Cisto dovolj za iskreno radost v mojih kosteh, no, res je tudi, da sem bil vesel, ker je po dolgih letih zmagal Mali Iž, pa še pri briškoli tistega večera nisem zgubil ... Eh, igra je vse. Je srčika človekovega duha, pa naj bo gledališka, otroška, športna ali kvar-topirska. Torej, ljudje, igrajmo se!

Obstajajo pa tudi zelo čudne igre, ki presegajo vse meje, pa ne tiste iz nekdajnih evrovizijskih »Iger brez meja«. Na spletu sem našel groteskno in tipično moško (in »balkansko«) igro: »eHrvaška in eBosna in Hercegovina sta si povrnili svoj pravni teritorij in krenili v napad na eSrbijo. eČrna Gora je po diplomatski

poti s pogajanjem pritegnila pozornost virtualne skupnosti in se začela braniti pred sovražniki. S svojim štirimi zavezniiki eSrbijo, eVenezuelo, eRumunijo in ePoljsko ji je uspelo okupirati dve od štirih regij eBosne in Hercegovine, boj za tretji kos je pa še traja. Poleg eČrne Gore se je tudi eBelorusija odločila pomagati eSrbiji, družno so izvedle zračni napad na eAlbanijo. Tudi eSlovenija se je odločila zavzeti cel Apeninski polotok, vse kaže da bo Italija padla pod njen nadzor. eLitva je zavzela domala celo Skandinavijo, medtem ko preostane nadzoruje eSlovaška. ePortugalija je z raketerjanjem že pokorila dve tretjini eJaponske, medtem ko eKolumbija osvaja trenutno najstevilčnejšo nacijo na svetu – eBrazilijo. eZdružene države Amerike se po daljšem času spet pojavijo na zemljovidu, nekaj svojega ozemlja so osvobodile izpod jarma eSrbije. eMađarska je okupirala skoraj celo Rusijo, del eZDA in celotno eMehiko. eČrna Gora ima trenutno okoli 450 igralcev, še naprej pa išče nove rekrute ... Lahko se ji pridružite. V eČrni Gori lahko postanete politik, diplomat, minister, vojak, novinar in še marsikaj.«

Sara' che son drio con le carte, zato če ne kapiran un tubo: ma ke vrazilji gušti su igrati ove igre, kako če san ovu naša na Mreži? Magari su vero lipe monade da je eSlovenija osvojila Eltaliju, a eMađarska eRusiju. I zato če ne kapin te gušte, provivan razumiti če je ta virtualna monada.

Danes, ko si tudi balkanski psi vojne (the dogs of war) liježo rane, ki se, recimo, zacelijo (kakor katere in kakor komu), je, spet recimo, Balkan »pacificiran«: kot po letih 1913, 1918, 1945 in naposled po 1995. in 1999. In?

FILM - Snemanje Indijske filmarje najbolj očaral Predjamski grad

Maja letos se je v Sloveniji mudila indijska filmska ekipa in snemala prizore za romantični akcijski film »Bhat«. Snemanje je potekalo v Ljubljani, Piranu, Celju, Solkanu na Blebu in Predjami. Še pred premiero konec avgusta so se v indijskih medijih te dni pojavili prispevki s snemanja, na katerih je največ pozornosti posvečene Predjamskemu gradu.

V filmu »Bhat« nastopata v Indiji zelo priljubljena igralca Akkineni Nagarjuna Garu in Richa Gangopadhy. Indijski medij je o Predjamskem gradu pisal kot o »enem najbolj slikovitih čudes v zgodovini človeštva«.

Nagarjuna je dejal, da ga je grad popolnoma navdušil: »Že 700 let stara graščina je ponosno vpeta v 123-metrov visoko steno: mogočna, izzivalna in nepremagljiva. Popolno skrivališče za ro-parskega viteza Erazma Predjamskega, ki je tudi glavni junak prekrasne romantične legende.« Po igralčevih besedah so spot za skladbo, ki so ga posneli pred Predjamskim gradom, sprva namevali snemati na Islandiji, slovensko lokacijo so izbrali z zgodlj poizkusno. Na koncu pa se je izkazala za daleč najprimernejšo. (STA)

Ja, seveda, upajmo, da se ne bomo več vojskovali. In vendar: Balkanci sanjam o morebitni novi vojni. Kot so v pesmi Mateta Balote mrmlari Čožoti, ki so čez morje opazovali kakšni da smo: »...per Dio, che gente!«

Spomin se zatiplje do otroštva; ko se je končala druga svetovna vojna, sem imel šest let, vse moje so bili. Ampak ni važno; po Pulju smo se igrali partizane in fašiste, kradli mu-nicijo iz bombardirane karabinjerske kasarne in razbitin vojnih ladij in uprizarjali prave eksplozije. Če bi vedeli, kako krasna je zvezda repatica iz trinitrotoluola in kako čudovito je, ko čakaš, da bo počasi tleča vžigalna vrvica aktivirala 110 milimetrsko granato in bodo od eksplozije popokale vse šipe okoli Arene!

Nemara bi vsaj zaradi lastne izkušnje moral razumeti te balkanske eVojake, ne pa da se tule zgražam in moraliziram? Ne! Mi smo bili otroci, tiste igralci pa so zreli ljudje, dobro-steječi in izobraženi ljudje, saj imajo brezposelnih Balkanci (25-30% delovnega prebivalstva, 50% mladih) komaj za skorjo kruhu – altroche' računalnik in eWargames! Bomo čakali, da tiste eVojščaki virtualno vojskovanje zamenjajo za pravo? Balkanska pod-strešja so polna kalašnikovov, zbrojovk in paradajzaric, naša srca pa kipijo na pravičniškega gneva in želje po boju. V borbo za kruh? To pa ne.

Berem balkanske črne kornike, izvrsten lakmus papir stanja stvari: umori, ropi, goljufije ... roparji brez passamontagne, kamere jih snemajo, ni važno, denar skrijes, odsediš par let v zaporu – brezplačna hrana, televi-zija, košarka, sprehodi ...

Mar ni že skrajni čas za »vojno« za človeško dostojanstvo, za kruh, za golo življenje?

ITALIJA - Medtem ko je parlament uzakonil vladni gospodarski odlok

Letto zelo skrbijo kriza in družbene napetosti

Berlusconi vztraja pri ukinitvi davka IMU - Zmeda v Demokratski stranki

RIM - Poslanska zbornica (poslanci in senatorji so od včeraj uradno na počitnicah) je uzakonila vladni odlok o ukrepih za gospodarski razvoj. To je dejansko prvi pomembnejši sklep vlade širokih zaveznih predsednika Enrica Lette, ki je zadovoljen z odobritvijo dekreta, precej manj pa s splošno ekonomsko in družbeno situacijo v državi.

Letta in gospodarski minister Fabrizio Saccomanni sta sicer prepričana, da smo priča nekaterim spodbudnim znakom gospodarskega okrevanja, a še ne v takšni meri, da bi lahko tako ali drugače govorili o izhodu iz krize. Ministrskega predsednika skrbijo predvsem socialne napetosti, ki znajo izbruhniti jeseni, če bo Italija še vedno v takšni globoki recesiji. Zlasti zaradi tega je Letta prepričan, da bi bile predčasne parlamentarne volitve v tem letu prava katastrofa za Italijo in Italijane. Pri tem ne gre pozabiti, da bodo prihodnjo pomlad evropske volitve, ki bodo preizkusni kamen tudi za italijansko notranjo politiko.

O volitvah razmišljajo nekateri voditelji Ljudstva svobode, menda začenši s Silvijem Berlusconijem, ki je včeraj znova postavil neke vrste ultimat o davku na nepremičnine IMU. Nekdanji predsednik vlade vztraja, da mora Lettova vlada čim prej in dokončno ukiniti davek na prvo stanovanje in hišo. Odprava IMU je bila glavna zahteva desne sredine v zadnji volilni kampanji, Berlusconi jo potegne na dan vsakič, ko želi pritisniti na Lettovo vlado, čeprav je marsikdo prepričan, da vodja Ljudstva svobode po znanih sodnih doganjih nikakor ni v stanju, da bi izsilil predčasne politične volitve.

Letto in njegovo vlado gotovo ne krepijo dogajanja v Demokratski stranki, kjer se še niso dokončno sporazumieli o notranjih primarnih volitvah, torej o kongresu in perspektivah največje levosredinske stranke. Končna odločitev o pravilih igre ter o kongresnih pravilih bo menda padla šelet v drugi polovici septembra.

Gospodarski minister Fabrizio Saccomanni (levo) in predsednik italijanske vlade Enrico Letta

ANSA

WASHINGTON - Srečanje predsednika ZDA in grškega premierja

Obama: Grške reforme pogumne, toda samo varčevanje ne more biti strategija

Samaras (levo) in Obama med srečanjem v Beli hiši

ANSA

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v četrtek pohvalil prizadevanja grškega primera Antonisa Samarasa, čigar vlada je sprejela »pogumne in težke« ukrepe za izvedbo strukturnih reform v Grčiji. Ob sprejemu Samarasa v Beli hiši pa je Obama tudi poddaril, da golo varčevanje ne more biti strategija za pot iz krize.

Obama je srečanje izkoristil za ponovno izpostavitev stališča ameriških gospodarskih svetovalcev, da prestrogo varčevanje duši gospodarsko rast. Po besedah ameriškega predsednika sta se s Samarason strinjala, da varčevanja ne moremo imeti za strategijo. »Pomembno je, da imamo načrt za konsolidacijo javnih financ za obvladovanje dolga, a je prav tako pomembno, da so v središču rast in delovna mesta,« je dejal ameriški predsednik.

Samaras je na drugi strani znova spomnil na velike žrtve Grkov v zadnjih letih. Opozoril je na problem brezposelnosti, ki je v državi 28-odstotna, med mladimi pa 60-odstotna. »Na področju strukturnih sprememb bomo naredili, kar je treba, a naš poudarek mora biti na rasti in ustvarjanju novih delovnih mest,« je dejal grški premier. Obama pa je izrazil še prepričanje, da bo Samaras nadaljeval s strukturnimi reformami, ki so nujne za krepitev grške konkurenčnosti.

Grčijo od leta 2010 nad vodo držijo mednarodna posojila. Skupaj je trojka mednarodnih posojilodajalcev - Evropska komisija, Evropska centralna banka in IMF - državi odobrila dva programa pomoći; najprej 110 milijard evrov, nato pa še 130 milijard evrov in delni odpis dolga v višini prek 100 milijard evrov. Ateno so se v zameno za pomoč zavezale k vpeljavi nepriljubljenih reform, med drugim obsežnemu znižanju števila zaposlenih v javnem sektorju.

Sicer pa je imel Obama včeraj ponoči po srednjeevropskem času že zadnjo novinarsko konferenco pred svojimi osem-dnevimi počitnicami, ki jih bo začel danes. Po napovedih poznavalci naj bi na konferenci prvič osebno pojasnil odločitev o odpovedi dvostranskega srečanja z ruskim kolegom Vladimirjem Putinom, podrobneje pa naj bi spregovoril tudi o zaprtju ameriških veleposlanstev v severnih vzhodnih Afriki zaradi groženj s terorističnimi napadi.

KOSOVO - Novembrske lokalne volitve

Beograd obtožuje Prištino kršenja dogovora iz Bruslja

BEOGRAD - Član srbske pogašalske skupine v dialogu s Prištino, generalni sekretar srbske vlade Veljko Odalović je včeraj Kosovo obtožil, da z volilnim gradivom za novembrske lokalne volitve krši bruseljski sporazum in načelo statusne neutralnosti ter da s tem Srbom sporoča, naj se volitev ne udeležijo. V pogovoru za včerajšnje Večernje novosti je dejal, da oblasti v Prištini od srbskih volivcev za registracijo zahtevajo številko kosovske osebne izkaznice, na obrazcih za registracijo razseljenih oseb pa so obeležja kosovske države, poroča srbska tiskovna agencija Beta.

Zahetvo po številki kosovske osebne izkaznice je označil kot povsem nesprejemljivo, ker »izgnane osebe nimajo in ne bodo imele osebne izkaznice« države Kosovo, ki je Srbija ne priznava. Volilni sezname za Srbijo so po njegovih trditvah povsem neuporabni, saj na njih ni »najmanj 80 odstotkov potencialnih volivcev«. Kot nesprejemljivo je tudi izpostavil to, da

Priština načrtuje, da bi na volilnih listi bile oznake države Kosovo.

Izrazil je upanje, da bo Organizacija za varnost in sodelovanje lahko prepričala Prištino, da mora spoštovati dogovorjeno v okviru sporazuma o normalizaciji odnosov in da bo torej spremenila obrazce in zagotovila ustrezne volilne sezname. Opozoril pa je, da je časa malo, saj se morajo volivci, ki živijo zunaj Kosova, registrirati do 4. septembra, do takrat pa morajo tudi prijaviti volilne sezname.

Izpostavil je še, da sta izvedba lokalnih volitev in udeležba Srbov na njih ena od ključnih točk bruseljskega sporazuma, ki med drugim predvideva oblikovanje skupnosti srbskih občin. Slednje bodo pomenile zagotovo za vzpostavitev pogojev za vrnitev pregnanih oseb, je dodal.

Volitve so napovedane za 3. november, Priština pa jih je razpisala na podlagi omenjenega bruseljskega sporazuma. (STA)

ITALIJA Boj s požari širom po državi

CAGLIARI - V nekaterih predelih Italije so se po več ekstremno vročih dnevih razbesneli požari. O najhujših požarih poročajo s Sardinijo, kjer gori predvsem na južnem delu otoka. Štirje ljudje so bili v požarih ranjeni, od tega en huje. Neki kmet je namreč želel pred plameni rešiti svojo kravo, pri čemer je utrel hude opeklbine. Kakih 1000 prebivalcev je moralno preventivno zapustiti svoje domove. Za včeraj so na Sardiniji napovedovali močnejše vetrove, ki bi lahko še dodatno razplameli požar. Ob tem pa težave povzroča pomanjkanje letal za gašenje.

Na območju Kluž in Tablje pa je požar uničil okoli 1000 hektarjev površin, preventivno pa so zaprli tudi nekatere prometne povezave. Italijanskim gasilcem so včeraj pri gašenju na pomoč priskočili tudi avstrijski kolegi.

Kakih 42 požarov se je razplamelo tudi v Laciu in Basilikati.

Rusija zanika dogovarjanje s Savdsko Arabijo glede Sirije

MOSKVA - Rusija je včeraj zanikala navedbe diplomatskih virov, da je ruski predsednik Vladimir Putin z vodjo savdske obveščevalne službe govoril o velikem orožarskem poslu, v zameno za katerega bi morala Moskva spremeniti svoje stališče glede Sirije. Putin se je 31. julija srečal s savdskim princem Bandarjem bin Sultanom. Srečanje ni bilo napovedano vnaprej in je vzbudilo veliko zanimanja.

Iz diplomatskih krogov je bilo slišati, da je Savdski Arabiji Rusiji predlagala nakup za 15 milijard dolarjev njenega orožja. V zameno bi morala Rusija v sirskem konfliktu odpovedati svojo podporo režimu v Damasku. Putin naj bi predlog zavrnil.

Med Madridom in Londonom še napeto

MADRID - Odnosi med Španijo in Veliko Britanijo, ki so se nedavno zaostrili zaradi Gibraltarja, ostajajo napeti. Španija vztraja pri uvedbi pristojbine za prestop meje z Gibraltarjem, medtem ko Velika Britanija tja pošilja vojaške ladje - kot zagotavljava Madrid in London sicer le na rutinske vojaške vaje.

Španija je konec tedna predlagala uvedbo 50 evrov pristojbine za prestop meje z Gibraltarjem. Gibraltar trdi, da gre za povračilni ukrep zaradi betonske grebene, ki ga je Gibraltar zgradil z namenom zaščiti biotsko raznovrstnost. Španija pa trdi, da ovira njene ribiče. Španija je kmalu zatem poostrial nadzor nad vozili na skupni meji, kar je konec julija povzročalo dolge zastoje. Med državama sicer tečejo pogovori za razrešitev spora, a doslej večjega napredka ni bilo.

Španski zunanjji minister Jose Manuel Garcia-Margallo je včeraj dejal, da vlada še vedno razmišlja o uvedbi pristojbine za prečkanje meje. Dajatve bi bili oproščeni tisti, ki prek meje potujejo na delo, sicer pa bi služila razbremenitvi prehodov, je pojasnil.

Proti Sredozemiju pa bodo medtem v ponedeljek na štirimesečno misijo zaplute britanske vojne ladje, tudi letalonosilka HMS Illustrious.

Nekatere ladje se bodo ustavile tudi pri Gibraltarju.

ZLATO
(999,99 %) za kg +40,97
31.670,07€

SOD NAFTE
(159 litrov)
108,25\$ +1,47

EVRO
1,3373 \$ +0,10

valute	9.8.	8.8.
ameriški dolar	1,3373	1,3360
japonski jen	128,96	128,68
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	25,925	25,816
danska korona	7,4588	7,4574
britanski funt	0,86135	0,86200
madžarski forint	298,43	298,91
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7030	0,7028
poljski zlot	4,1877	4,2066
romunski lev	4,4382	4,4540
švedska korona	8,6747	8,6828
švicarski frank	8,6747	1,2307
norveška korona	7,8170	7,8840
hrvaška kuna	7,5165	7,5038
ruski rubel	44,0000	44,0086
turška lira	2,5657	2,5708
avstralski dolar	1,4587	1,4726
brazilski real	3,0466	3,0760
kanski dolar	1,3762	1,3909
kitajski juan	8,1870	8,1771
indijska rupija	81,3040	81,3110
južnoafriški rand	13,0667	13,1930

GORICA - Ambicije in načrti za Trgovski dom po jesenskem prevzemu prostorov

Po predaji ključev še prenova vogala

Uradna predaja ključev Trgovskega doma bo jeseni. Pečat ji bo dala otvoritvena slovesnost, ki bo obenem uvod v ambiciozen raziskovalni projekt z vrhuncem v letu 2015 - ob 150-letnici rojstva Maxa Fabiani, načrtovalca palače na goriškem Korzu. V ta namen je delovna skupina, ki je po naročilu krovnih organizacij SSO in SKGZ ter Narodne in študijske knjižnice, spremjal razvoj dogodkov okrog Trgovskega doma, sklenila partnerstvo z Ustanovo Maks Fabiani iz Štanjela in arhitekturno fakulteto Tržaške univerze. Pristopila bo goriška občina, pripravljenost na sodelovanje je potrdil višješolski zavod Max Fabiani iz Gorice, aktivno bo soudeležena dežela FJK, ki bo ključ obnovljenih pritličnih prostorov izročila Narodni in študijski knjižnici, tako da bo zadoščeno tudi črki zaščitnega zakona 38/2001. Pričakovati je še pristop goriške pokrajine, zato da bo krog soudeleženih uprav popoln.

Program jesenskega dogodka - predvidoma v novembru - bo dorečen do konca avgusta. Tedaj bo definirana tudi finančna slika. Navez na Ustanovo Maks Fabiani bo rodila dokumentarno razstavo, ki bo zasnovana kot preplet treh zgodb - zgodbe o stavbi, o arhitektu in o mestu. Fabianijev čas na prelomu stoletij je sovpadal z razcvetom slovenske narodne skupnosti v Gorici. Odraz tega je ravno odločitev o gradnji Trgovskega doma na strateški lokaciji; po svoji inovativnosti in modernosti ni imel konkurenco v mestu, kar je Fabianijeva zasluga, saj je obvladoval prostor do Trsta, Ljubljane in Dunaja. Ob razstavi bo trenutek strokovne poglobitve v arhitektono delo, kar bo zagotovila univerza v sodelovanju z arhitektom Dimitrijem Waltritschem, ki je izdelal načrt obnove pritličja. Fabiani, ki s svojo življensko zgodbo posebijo tukajšnjo večkulturnost, se je Gorici posvečal celih šestdeset let, njegova dediščina je velika in dragocena, morda pa še premalo pozvana. Jesensko dogajanje bo nazadnje zaobjelo celotno mesto, saj bo po njem speljana Fabianijeva pot: obiskovalec si bo s pomočjo priročne publikacije ogledal vsa arhitektona dela.

»Dogodki bodo tako zasnovani, da bodo ovrednotili slovensko prisotnost v mestu in v širšem prostoru. Bolj kot preteklost nas zanima razvojna perspektiva. Dogajanje bo preseglo krajevne okvire, zato bo to izjemna priložnost, da se manjšina uveljavlja kot protagonist na območju, kjer se prepletajo identiteti,« je na sredinem srečanju partnerjev pri projektu dejal Livio Semolič, koordinator delovne skupine. Njen član Silvan Primosig je k temu dodal pričakovanje, da bo primerno izpostavljen slovenski značaj Trgovskega doma.

Istočasno s predajo že obnovljenega

pritličja bo stekel postopek za obnovo dodatnih prostorov v pritličnem vogalu. Da bo dežela še naprej angažirana, sta potrdila deželnji odbornik Gianni Torrenti in generalni direktor pri odborništvu za premoženje. Prvo dejanje na tej poti bo formalni prenos vogala z uprave za državno posest na deželo FJK.

Trgovski dom na Verdijevem korzu v Gorici

TRGOVSKI DOM - Poziv javnosti

Kdor hrani fotografije, naj prispeva k razstavi

Razstava, ki bo jeseni zasedla obnovljeno pritličje Trgovskega doma, bo dokumentarnega značaja. Pri vsebinski zasnovi in oblikovanju bo sodelovala Ustanova Maks Fabiani, ki je v Štanjelu že uredila pregledno razstavo o arhitekti. V Gorici bo prikaz nadgrajen z gradivom o Trgovskem domu. Raziskovanje že teče s pomočjo Narodne in študijske knjižnice.

Po navajanju Marca Pozzetta je bil Trgovski dom najbolj fotografirana stavba v Gorici. Iz prepiranja, da je veliko podob še neznanih, pobudniki razstave pozivajo ljudi, ki hranijo gradivo, naj ga prinesajo v Feiglovo knjižnico na Verdijevem korzu v Gorici. Poziv velja za podobe (fotografije, razglednice ...) in pričevanja, ki dokumentirajo pretekle dejavnosti v Trgovskem domu. Prikazane bodo na razstavi ali preko računalniške prezentacije. Knjižničarke bodo poskrbeli za popis in kopijo gradiva. Knjižnica je trenutno zaprta zaradi dopusta, od 19. do 31. avgusta pa bo odprta po poletnem urniku (od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro).

POKRAJINA

Vlagajo v ideje in talent mladih

Na razpolago imajo 130 tisoč evrov

Usposabljanju mladih podjetnikov bodo namenili preko 130 tisoč evrov. Tako so vsoto bo Evropska unija dodelila deželnemu projektu »Fvg Labor«, ki so ga pripravili v pisarnah goriške pokrajine in h kateremu so pristopile ostale tri pokrajine iz Furlanije-Julijske krajine.

»Na evropskem razpisu smo bili uspešni s projektom, ki nam bo omogočil, da bomo med mladino iz dežele evidentirali ideje, ki lahko postanejo projekti in podjetja. Naš cilj je ustvariti pogoje za zaposlovanje s proizvodnjo artiklov in z zagotavljanjem storitev, ki so koristne za širšo skupnost,« bistvo projekta povzema Federico Portelli, pokrajinski odbornik za mladino. Odbornica za delo, Ilaria Cecot, dodaja: »Reševati skušamo problematiko zaposlovanja tako, da stavimo na razvoj, na znanje, na potencial, na ustvarjalnost in inovacijsko sposobnost ter zlasti na ideje mladih. Pod pritiskom hude gospodarske krize so vklenjeni v veliko negotovost in potrebujejo pomoč, da uresničijo svoje intuicije in talent.«

»Fvg Labor« sloni na pozitivni izkušnji projekta »Fab - Faber Academy Box«, ki ga je izpeljala zadruga Itaca iz Pordenona. Mladim bodo nudili sto dni intenzivnega usposabljanja ter podporo idejam in kompetencam: omogočili jim bodo, da zamišljevajo s kvalificirano pomočjo zadruge Itaca, ki bo v ta namen sodelovala s štirimi mladinskimi združenji. Na svojem teritoriju jih bodo izbrali štiri pokrajine, predstavniki združenj pa bodo dobili primerno izobrazbo pri zadrugi Itaca.

GORIŠKA - Rekreacijske dejavnosti

Nevarnosti in tveganja

V zadnjem obdobju se je samo na Soči ponesrečila petorica ljudi - Na prvem mestu varnost, red in samodisciplina

sprejemamo površno, morda celo z rahlim omalovaževanjem, češ da se nam, prav nam, ne more »ista zadeva« pripetiti. Ko pač nekaj načrtujemo in težko najdemo primerne časovne roke, še težje ali pa sploh ne moremo / znamo odpovedati odhoda v hribe ali kam drugam. Piše vam nekdo, ki je skupino prvopristopnih sedemnajstletnikov, ki so mu bili zaupani, s komando nagnal z vrha Triglava brez spominske žiga. Na prvi pogled prava krivica, a se je po treh minutah sesula na grmaščinu energija in je v vrh udarila strela (sic!); naslednji sem prav tako nekaj prvopristopnih prijateljev na grebenu tik pod vrhom obrnil in nejedvole peljal na Krešarico. Prvo in prvo: varnost!

Menim, da je pomembnejši od podrobnega naštevanja drobnih opozoril - za to obstajajo priročniki in obsežne knjige - osnovni pristop: red in samodisciplina. V to spada vse: od pozornosti, ki je morajo biti vredne vezalke na čevaljih, do stalnega nošenja s sabo trpežnega dela opreme proti vsakršnim padavinam, pa čeprav vsi napovedujejo dolgoročno vztrajanje anticklona; od pregleda rečnega, jezerskega ali morskega dna pred skokom v vodo do seznanjanja s temperaturo vode itd. itd. Marsikdaj so okoliščine čustvene, evforične, »figo« privlačne, da nas poskrkajo in se jim prepustimo: pogosto se, na srečo, ne priperi nič nevšečnega, a nas to ne sme uspavati. Statistično pač na množico dogodkov na robu tveganja eden odstopi od normalnosti in nesreča je tu.

Pogosto, ne glede na starost, igra pomembno vlogo občutek sramu pred drugimi, če se kažemo previdne. Prepričan sem, da osebe z manj samozavesti več tvegajo. Če pa so takšne osebe vodilne v neki skupini, postavljajo na nitko varnost ostalih. Noče-

jo izpasti bojazljive in vodijo v tvegana početja vse ostale, ki nanje marsikdaj tudi pritiskajo z nerganjem. Žrtvovati v takih trenutkih svojo simpatičnost in izbrati umik je pogumno dejanje!

Novejša pojavnost zadnjih dveh desetletij so načini prikazovanja in pritegovanja ljudi v rekreacijske dejavnosti, tudi v tiste skrajne. Davno sem že napisal, da se je meja med rekreacijo in tekmovalnostjo zbrisala. Pri prostochasovnih dejavnostih de-

nove za vabila na priprave, ne pa zgolj za linijsko majic, hlač, copat, kap, koles, vesel, vrvi, čelad, nahrbtnikov, spalnih vreč, zlasti kopalk in vsega ostalega, bi ne bilo le manj nesreč, temveč bi udeleženci mnogo bolj uživali. V naravi gre užitek skozi napor, ne skozi zunanji videz ob srebanju kavice.

In še nekaj, s čemer pa se obseg razpravljanja sploh ne zaključi: vaditi je potrebno tudi simulacije nesreč, da se v primeru nevarnega trenutka sprožijo refleksni me-

Rekreativci-simpatizerji Kajak kluba Šilec med vadbo pri jezu v Pevmi FOTO A.R.

lamo sedaj stvari, ki jih pred desetletji niso bili sposobni profesionalni športniki. V redu. Vedeti pa je treba, da stojijo za takšnimi dejavnostmi ure in ure vadbe, spoznavanja terena, preizkušanja opreme ... Revije in zlasti televizija pa nam prikazujejo čaroben svet narave vselej kot nekaj lahkotnega, barvitega, dinamičnega in lahko izvedljivega. Če bi pol časa in gradiva, ki ga vidimo in o katerem beremo in slišimo uporabili sponzorji, podjetja in turistične ustanizmizmi. Naj ne izpade otročje poskus, da se v hribih razvrstimo na razdaljo desetih metrov za primer nevihte s strelami; pri učenju veslanja s kajakom se moramo sami nekajkrat prevrniti, da telo dojam avtomatično izhoda iz ozke odprtine; namenoma ob lepem vremenu in pri svetlem postavimo zasilno streho, da jo bomo imeli ob resnični potrebi v treh minutah; doma vadimo na soredniku virtualno oskrbo rane itd.

Aldo Rupel

NOVA GORICA

Odpadki se ne bodo več kopičili na odlagališču

V mestni hiši v Novi Gorici so se župani novogoriške in sosednjih občin včeraj stestali z direktorjem Komunale Andrejem Miško; odsothen je bil le župan iz Kanala ob Soči. Tema pogovora je bilo stanje na odlagališču v Stari Gori in iskanje rešitve problema kupa odpadkov, ki se kopijo na odlagališču. Ugotovili so, da bi odvoz tako velike količine odpadkov v vremenu, ki ga spremljajo ze-

lo visoke temperature, povzročil še hujši smrad, saj bi se pri odvozu odkrivali kipi odpadkov. Žato so direktorju Komunale naročili, da odpadke ustreznno prekrije in nevtralizira smrad. V prihodnjem tednu pa bo vzpostavljen reden odvoz mešanih komunalnih odpadkov v druga odlagališča, kar pomeni, da se od sedaj dalje odpadki ne bodo več kopičili na odlagališču. Lokacija odvoza bo izbrana na osnovi ponudb. Na nevzdržni smrad so opozorili v sestru krajevne skupnosti Rožna Dolina ter zahtevali začasno prenehanje odvoza odpadkov in sanacijo razmer.

Prišepetavanja za doživljjanje domačega prostora

Rafut - Kostanjevica - Pristava

Opuščena carinarnica in nova igrala (levo), železniška proga in meja na Rafutu (desno), plošča, posvečena ženskemu taborišču na Kostanjevici, in staro znamenje (spodaj)

FOTO A.R.

Na uredništvu smo pripravili nekaj spodbud za doživljjanje goriške okolice zaradi duševnega sproščanja in bogatstva zavesti o krajihi, za katere vemo, a se jim ne posvečamo. Tokratno prišepetavanje vas usmerja na krožni ogled Pristave in Kostanjevice.

Sprehodi za najrazličnejše okuse. Današnji je najkrajši doslej, a vseeno naphan z zanimivostmi. Od doma sem šel s kolesom in ga privezel na zaravelo rampo nekdajnega mejnega prehoda Rafut-Pristava pred odsluženim italijansko stražarnico. Vsaj bežno pokujte v železni informacijski steber, kakršnih so lansko leto postavili tudi pred Severno postajo, Trgovski dom ... Slovenska besedila vsebujejo napake in so tudi vsebinsko povsem razglašena (...transalpinska proga ...). Nato pa pač čez mejo črto in v tisti točki nezavarovano Bohinjsko železniško progo, na kateri je mogoče doživeti poljenje kakšnega vlaka. Sledi (za tujce) čudno protislovje: ob opuščeni carinarnici iz izročilom strogih pregledov so nameščena živopisna otroška igrala. Kdo ve, ali se bo po zamisli ta teden preminulega ravnatelja Andreja Malniča namestil v carinarnici Muzej tihotapstva?

Ce bi zavili takoj na levo, bi nas čakal strm vzpon

do samostana, zato se raje sprehajalno usmerimo po Kostanjeviški ulici proti častitljivemu, a z zombom časa obremenjenemu vhodu v Laščakov park z istoimensko vilo, katere stolp se večkrat pojavi med drejem.

Više nas desno in levo spremljajo zelenjavni vrtovi, sadno drevje in divje rastoče grmovje. Pozor: zaradi prometa hodimo ob robu ceste; če nas je več, se premikamo v gosjem redu. Ko se cesta prevesi na novogoriško ravnicu, zavijemo levo. Svet se nekoliko zravnava, otroci pa vam bodo radi verjeli, da jih obkroža pragozd - tako je vse gosto zaraščeno. V železni ograji zevajo občasno na spodnjem robu odprtine, da lahko mala divjad prehaja iz Laščakovega parka na severna pobočja kostanjeviške vzpetine. Ko pridemo do stavb na levi, ne moremo spregledati plošče v spomin na žensko taborišče, namenjeno materam in sestrarjem primorskih partizanov in aktivnim udeležencem Osvobodilne fronte. Desno pa se odpira pogled daleč na zahod in sever z Brdi, Sabotinom, Skalnico, Prevalom ... Kostanjeviško svetišče se neposredno spogleduje s Svetom goro. Izpred njega imamo Gorico z gradom vred kot na dlani. Bolj daleč se dvigajo Cerje, Mirenski grad, Kalvarija ... Sestop poteka proti jugu po sedaj cementnimi stezi z nekaj stopnicami in spet

smo med hišami na Pristavi, ko mimo »bunkarskega« sedeža Civilne zaštite in plošče, posvečene goriški VOS, ko je mesto bilo organizacijsko razdeljeno na Severni, Južni, Zahodni in Vzhodni kvart, dospemo spet do železniške proge in vozila, zame kolesa, ki nas popelje domov.

Ne bodite tako trapasti, kot se je pripetilo meni, in ne hodite pač ob 15. uri pod žgočim soncem, kakršno je bilo v torek.

Aldo Rupel

Dežela v komisiji VIA

Načrt sistema za zajezitez emisij dušikovih oksidov na dveh linijah na premog centrale v Tržiču, ki ga je predstavila družba A2A, je »v deželnem interesu«. Ta izjava odbora FJK bo omogočila predstavniku dežele, da bo sodeloval v ministrski komisiji za izdajo okoljskega dovoljenja VIA.

Sveti Lovrenc na Vrhu

Na Vrhu sv. Mihaela bo jutri praznovanje godu vaškega zavetnika sv. Lovrenca; slovesna maša s procesijo bo ob 10.30, sledila bo tradicionalna družabnost pred cerkvijo.

Bazar in dve tržnici

V parku Basaglia v Gorici bo jutri med 17. in 22. uro »Veliki bazar«: najrazličnejše predmete si bo mogoče izmenjati brez uporabe denarja. Jutri bo boljšak v Spominskom parku, ki ga prireja združenje Nuovo Lavoro. Ravno tako jutri, ob 18. ure dalje, bo solidarnostna tržnica na Transalpini - Trgu Evrope v organizaciji združenja Tutti insieme.

Šagra pod zvezdami

V goriškem Podturnu se bo drevi nadaljevala »šagra«. Ob 20.30 bo glasbeni spektakel, ob 22.30 pa Vodnjak želja: organizatorji bodo nagradili najlepše misli in želje, ki jih bodo napisali obiskovalci praznika.

Eurokarnival v Gradišču

Drevi bo v Gradišču Eurokarnival, poletni sprevod pustnih vozov, ki ga prirejajo prvič. Z začetkom ob 21. uri bodo po mestnih ulicah krenili vozovi in skupine iz različnih držav.

Natečaj Primorskega dnevnika za otroke poletnih centrov in športnih kampov

poletna
igralnica

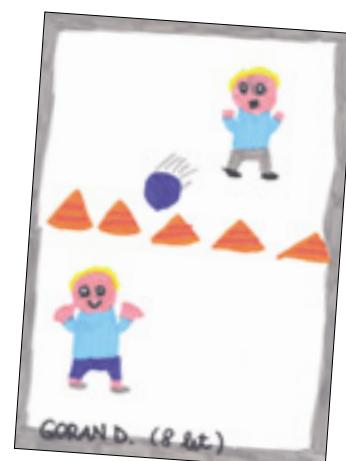

Poletno središče
Srečanja 2013

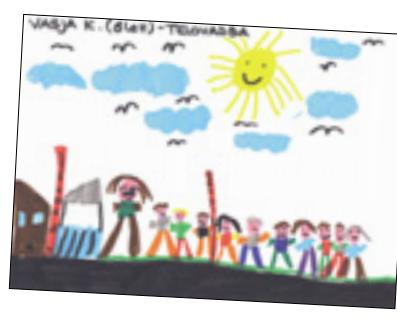
»Učitelji v poletnem središču so bili Miha, Damjana, Marija, Gioia, Maja, Paolo, Elio, Jurij, Šanja in Mojca. Najbolj sem se zabaval (Vasja, op.a.) z učiteljico Marijo, ker smo z njo izdelovali ročna dela s papirjem, s školjkami, pašto, naredili smo tudi lutko z odpadnimi materiali. Izdelali smo več ročnih del na teden.« Vasja, 7 in Karolina, 10

»Najbolj mi je bilo všeč, ko smo se kopali v bazenu in ko smo igrali košarko.« Alvise, 6

»V poletni center sva prišla, ker najini starši so v službi. Tu sva spoznala različne športe: nogomet, badminton, tenis, odbojko in košarko.« Luka, 8 in Danjal, 8

»Nismo šli k morju, ampak smo imeli tu v centru bazen. V prostem času smo se igrali nogomet, s freesbejem in zbivanje.« Goran, 8 in Lucrezia, 7

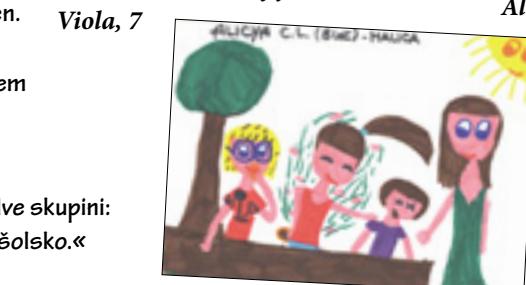
»Na razpolago smo imeli badminton, žoge, igrala, bazen, igrali smo se lahko tenis, košarko, namizne igre, lahko smo risali. Velikokrat smo se združevali v naši bazi, to je bilo na travniku med drevesi.« Vanja, 10 in Schon, 10

»Všeč nama je bilo, ker sva tu spoznavala nove prijatelje.« Martina 10 in Patrik, 9

»Najbolj nama je bilo všeč, ko smo se kopali v bazenu in se vrteli na vrtljaku.« Teo, 6 in Katrina, 7

»Popoldne, preden smo se vrnili domov, smo gledali televizijo: risanke in filme.« Sofija, 7 in Viola, 7

»Zjutraj na jutranji telovadbi smo se ogrevali z zbivanjem.« Alissia, 8 in Veronika, 8

»Najbolj nama je bilo všeč, ko sva igrala badminton.« Ivan, 6 in Lenard, 9

GORICA - Janez Janša v centru Bratuž

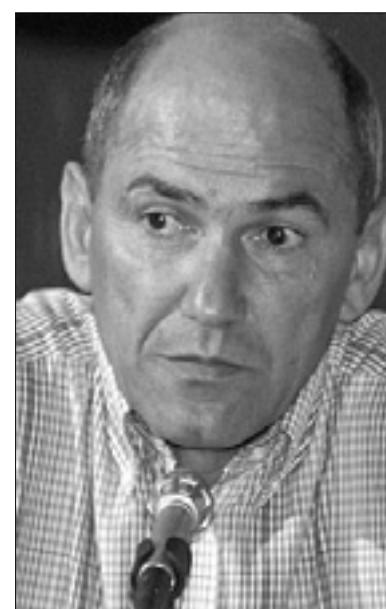
»Prihodnje leto bo za Slovenijo leto streznitve«

Pod lipami Kulturnega centra Lojze Bratuž se je v četrtek zaključil niz miselno opredeljenih srečanj z avtorji knjig, ki obravnavajo zgodovinske in sedanje družbene vidike v Sloveniji. Zadnji gost je bil predsednik stranke SDS Janez Janša, kateremu sta novinarja Erika Jazbar in Andreja Černic ponujala iztočnice za posredovanje vsebin zadnje avtorjeve knjige »Za kulturo življenja«. Po pozdravu Franke Žgavec v imenu prirediteljev je gosta v osebnem in v imenu SSK pozdravil Damijan Terpin, ki je hkrati izrazil splošno zaskrbljenost nad stanjem v Sloveniji. Jazbarjeva je podčrtala namensko čezmejni značaj niza večerov, ki so bili priložnost za srečevanja v času, ko se o čezmejnosti govoriti manj kot nekoč. Nato je prebrala odlomek iz knjige, ki se nanaša na grobišče v Hudi jami.

Avtor je opredelil »pojav« Hude jame ne le kot vojni zločin, temveč kot krutost. Dogajanje po odkritju so mu razblinila utvaro, da je mogoče po osamosvojitvenih dogodkih najti za naš narod skupni in povezovalni imenovalec. Pomembni dejavniki v Sloveniji so zadevo omalovaževali: od državnega predsednika do levega podmladka in sredstev obveščanja. Prevladala je »kultura smrti«. Na simbolni ravni se je po Janševem mnenju trend nadaljeval med koncertom Tržaškega partizanskega pevskega zbora v Stožicah, kjer je med ostalim bil splošno sprejet protievropsko ušpičen song »Banda kravatarska«. Sporočilnost besedila je kronist prvč slišal ob 300-letnici Tolminskega puncta, ko je takoj izvzenela kot prodoren dodatek k Internacionali, ne pa zgolj kot priložnostni šlang gorjansko običenega pevca.

Na iztočnico Andreja Černica je predsednik SDS prešel na družbeno gospodarska vprašanja s prispevkom o avtobusu, ki vozi Slovenijo po napačnem cestišču v napačno smer, upravlja pa ga potniki na zadnjih sedežih. V tem obdobju se na veliko nekaj napoveduje, ukrepa pa nič. Zaradi

di tega in zaradi napačnih izbir zlasti na področju zadolževanja je Slovenija padla z 91% evropskega povprečja na 82%. Naslednje leto bo hujje, če se ne bo zmanjšala javna poraba; slednja ne sme biti večja od proizvedenih dobrin. Če v Sloveniji ne bo samodiscipline, bodo zanje poskrbeli od zunaj. Leto 2014 bo pač leto streznitve. Klub napo-

Govornik in občinstvo pod lipami

rom bo pol naslednje generacije čutilo posledice dosedanjih izbir. Z dodatnimi razlagami finančnih silnic je - v tem primeru predavatelj - bil tehten in prepričljiv. Za mizo so obravnavali tudi celotno »zadrgo« okrog članstva v PEN klubu, glede katerega ne obstaja listina, ki bi Janeza Janša izobčila. Glede tranzicije predsednik SDS meni, da se ni uresničila. Izvirni greh gre iskati že v prvih volitvah po osamosvojitvi, ki niso bile - na osnovi nove paradigm - demokratične in niti svobodne. Gost je v razlagu o »treh skupščinskih zborih« to izrecno podprtjal. V primeru, da bi tedaj bil izvoljen Pučnik, bi Slovenija sedaj bila v povsem drugačnem položaju. Nova stranka na

levi je verjetna, ker gre za trik »stricev iz ozadja«, saj se ga poslužujejo zato, da vsakič najdejo pravšnjo monopolno koalicijo. Na desni pa bi nova stranka oslabila obstojec s tveganjem, da ne bi prisle v parlament. Zelo čudi, da ni v pahljači vsebin našlo svojega mesta stanje v slovenski Cerkvi.

Kaj pa publike? Več kot 160 prisotnih je zavzeto ves čas sledilo izvajanjem. Poleg občutenega začetnega in končnega ploskanja so samodejno zaploskali ob zagotovilu, da si bo Janez Janša, ki je vsa vprašanja obravnaval umirjeno in manj napeto, kot smo ga navajeni na TV ekranu, tudi na prihodnjih volitvah prizadeval za zmago svoje stranke. (ar)

vala bo od 19. ure tudi tržnica goriških dobrov, kjer bodo lokalni vinarji, sirarji, čebelarji, zeliščarji, oljarji in drugi predstavljali svoje pridelke in izdelke.

Šolske vesti

SLOVIK - poletne dejavnosti za dijake od 26. avgusta dalje: slovenščina, angleščina in matematika, po izbiri še latinščina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica sta na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. avgusta. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtek 10.00-12.00).

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil razpisani izredni tečaj za predobitev usposobljenosti za poučevanje, ki velja tudi za slovenske in dvojezične slovensko-italijanske šole. Vse potrebne informacije (pogoji za udeležbo, način prijave, roki itd) so dostopne na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) in sicer v odloku št. 58/2013 (objavljenem 31. julija 2013) ter v okrožnicah z dne 2. avgusta 2013 (objavljene 5. avgusta 2013). Za prijavo se morajo kandidati obvezno poslužiti digitalnega postopka POLIS. Rok prijave nepreklicno zapade 29. avgusta.

Obvestila

BREZPLAČNA AVTOBUSNA POVEZAVA OVERNIGHT bo potekala danes, 10. avgusta in v četrtek, 15. av-

gusta; povezova bo Gorico in Tržič z Gradežem; več na www.aptgorizia.it/it/13852/OVERNIGHT.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja »Pik-nik de Feragošto« v četrtek, 15. avgusta, ob 12.30 na društvenem sedežu na Palkišču. Praznik je primeren za vse starosti, na programu ljudske igre za otroke in odrasle (ciljanje s francami, tek z vrečami, vlečenje vrvi, tekmovanje s samokolnico, idr). Udeleženci bodo imeli na voljo pijačo in jedi na žaru; prijave in informacije po tel. 338-3176605 (Katiuša).

AŠZ MLADOST IN ZŠSDI organizira nogometni kamp za dekle in dečke od 5. do 14. leta starosti od ponedeljka, 19., do vključno sobote, 24. avgusta, na nogometnem igrišču v Dobrobu. Vodili ga bodo slovensko govoreči trenerji za nogometnike in vratarje; informacije na tel. 339-3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuel).

KREATIVNI LABORATORIJ V MUZEJU bodo potekali v organizaciji Podkrajinskih muzejev v pirnatoteki v palaci Attems-Petzenstein v Gorici od 26. do 30. avgusta za otroke med 6. in 12. letom starosti; informacije in vpisovanje po tel. 348-1304726 in na diddattica@provincia.gorizia.it.

Prireditve

DEGUSTACIJSKI VEČER »Zvezdnate čaše - Calici di stelle« pri restavraciji Antiche Terme na plazi GIT v Gradežu: danes, 10. avgusta, od 19.30 do 24. ure bo mogoče pokusiti vrhunska vina priznanih vinarjev.

Kino

GORICA KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »L'evocazione«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Wolverine - L'Immortale«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.15 - 22.15 »La notte del giudizio«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Now you see me - I maghi del crimine«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Drift - cavalca l'onda«.

Koncerti

FESTIVAL GLASBE SVETA 2013 na odru pred gradom Kromberk ob 21. uri: v torek, 13. avgusta, nastop na brezinske godbe na pihala in harmonikarja Marka Hatlaka. V okviru festi-

PODGORA - Življenjski jubilej

Ivan Bregant devetdesetletnik

V Podgori je bil včeraj praznik. Častitljivih devetdeset let je v družinskem krogu praznoval Ivan Bregant, kulturni in družbeno-politični delavec. Rojen je 9. avgusta 1923 v Podgori, ki je tedaj še bila samostojna občina. Tudi naš jubilant sodi torej v generacijo, ki je od otroštva okušala nasilno politiko fašizma, ta pa je bila v naših krajin hujša kot druge. V takšnem, Slovencem nenaklonjenem okolju je odrščal tudi Ivan, ki je moral obiskovati italijansko osnovno šolo v Podgori in nato še dve leti poklicne šole v Gorici.

Pred dnevi sem Ivana obiskal na njegovem domu v Podgori, kjer sta me z ženo Anico prijazno sprejela. Na napovedani obisk se je dobro pripravil. Da ne bi kaj pozabil, si je podatke iz svojega dolgega življenja zabeležil na papir. V njen pogovor se je občasno vključevala tudi žena Anica in tu pa tam dopolnjevala moževe pripoved. Tako sem izvedel, da je prvo službo našel pri nekem kovaču na Cingrofu v Gorici. Zaradi vojne v Abesiniji sredi tridesetih let pa se je železarska dejavnost zmanjšala in je ostal brez dela. Nato se je zaposlil pri popravljalnici telefonov na goriškem Korzu, a tudi tam so mu kmalu zaprli vrata. Napisel je zaposlitev našel v cementarni v Anhovem, a je na začetku druge svetovne vojne doživel hudo nesrečo, ki jo je komajda preživel: pri popravljanju strelhe tovarne se je le-ta vdrla, Ivan pa je skozi luknjo padel kakih deset metrov globoko in obležal hudo poškodovan. V bolnišnici je bil kar enajst mesecev. Označili so ga za hudega invalida, kar pa mu ni pomagalo, da bi se izognil vojaški službi. Iz bojazni, da ne bi slovenski fantje odhajali k partizanom, so jih oblasti nasilno mobilizirale in poslale čim dlje od doma. Ivan se je znašel v Firencah, kjer pa je postal le dva meseca, saj je september 1943 prinesel propad Italije. Z vlakom se je pripeljal do Sovodenj (most v Rubrijah je bil razstreljen) in nato peš krenil proti Podgori. Na ločniškem mostu so bili Nemci, ki niso nikomur dovolili prehoda. Ivan se je zato do Podgorje prebil čez soške jezove v Stražcah in po pobočjih

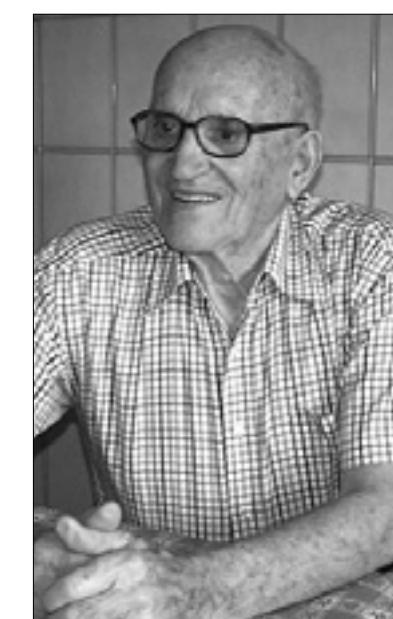

FOTO VIP

Kalvarije. V partizanske vrste se je vključil že nekaj dni kasneje in ves vojni čas preživel kot borec Briško-beneškega odreda. Bil je v enoti, ki je prikorakala v Čedad in nato v Videm. Zaradi znanih nesoglasij z zavezniki se je moral partizanska vojska umakniti. Ivan se je s svojo enoto nastanil v Vipavi. V vrstah novoustanovljene jugoslovanske vojske je postal več kot leto dni in v Postojni opravil podoficirski tečaj. Vojaška služba pa mu ni ležala in se je konec leta 1946 vrnil domov. Najprej se je zaposlil v tovarni parketa, nakar je bil dolga leta, do upokojitve, obhodnik pri goriški Kmečki banki. Leta 1960 se je oženil z Anico Hvalič iz Podgorje, ki mu je leto kasneje povala hčer Danjo. Dolga leta je bil Ivan v odboru in v pveskem zboru društva Andreja Paglavec v Podgori, vseskozi pa je član podgorske sekcije VZPI-ANPI. Bil je tudi član odbora za gradnjo spomenika NOB v Podgori.

Voščilom ob življenjskem jubileju se pridružuje tudi uredništvo našega dnevnika, ki je pri Bregantovih doma. Še na mnoga leta, Ivan!

Vili Prinčič

ur skoki s 17-meterskega mostu, ob 19. ur razglasitev rezultatov, ob 21. ur izbira Miss Soče; vstop prost.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Vincenzo Corbatto v kapeli splošne bolnišnice, sledila bo upepelitev; 9.30, Gemma Francesca por. Corvaglia iz tržiške bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 11.00, Roberto Zei (iz splošne bolnišnice) v cerkvi na Svetogorski ulici in na glavnem pokopališču; 11.00, Tullio Ostroman (iz kapele glavnega pokopališča) v cerkvi Sv. Odrešenika, sledila bo upepelitev.

LETNI KINO

na ploščadi za občinsko stavbo v Novi Gorici ob 21. uri: danes, 10. avgusta, ob 18.30 v Mariji Juliji ples z glasbo v živo; v ponedeljek, 12. avgusta, ob 21.00 na Trgu Falcone e Borsellino projekcija filma »Viva la libertà«; več na www.onde-mediterraneo.it.

LAGUNAMOVIES 2013 v Gradežu; danes, 10. avgusta, ob 21. uri na nabrežju Nazario Sauru rock glasba in srečanje z astrologom Marcom Pesatorijem, vodil ga bo novinar Gian Paolo Polesini; v nedeljo, 11. avgusta, ob 21. uri na nabrežju Nazario Sauru projekcija filma »Arriba siempre arriba: Il mito di Geo Chávez« in koncert Giorgia Conteja; več na lagunamovies.com.

KAJAK KLUB ŠILEC IN KAJAK KLUB SOŠKE ELEKTRARNE prirejata »28. Soško regato 2013«: v nedeljo, 1. septembra, ob 11. uri pri čolnarni Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu (pod elektrarno) start regate. Prijave do dneva prireditve pred startom od 9. ure dalje; informacije in rezervacije gumenjakov po tel. 393-1321582 (Robert Makuc) ali od 26. avgusta daje po tel 0481-33029 (ZŠSDI).

DANES V KRMINU: 9.15, Clara Manduso (sestra Dolores) v samostanu Rosa Mistica in na pokopališču; 10.15, Vittoria Colin (sestra Sista) v samostanu Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V MEDEI: 9.00, Nadalia Delfina Gallo vd. Lebus (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

GORIŠKO TAJNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

bo od 12. do 17. avgusta 2013

ZAPRTO

Tržaško tajništvo:
tel. 040-7786300

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Ilić poškodovan, Iliča ne bo

LJUBLJANA - Slovensko nogometno reprezentanco čaka v sredo na štadionu Veritas v mestu Turku čaka prijateljska tekma s Finsko, kjer bo selektor Srečko Katanec še zadnji preizkus ekipo pred kvalifikacijskima tekmacema z Albanijo in Ciprom v septembru. Na seznamu razpoložljivih igralcev pa ne bo Josipa Iliča (ANSA), ki je obnovil staro poškodbo, in Branka Iliča, ker ima administrativne težave s potnim listom. Selektor je zato vpoklical branilca Maribora, Martin Milec in napadalec bolgarskega Ludogorca Romana Bezjaka.

Tudi Balotelli in Osvaldo

RIM - Pred prijateljsko tekmo med Italijo in Argentino, ki bo 14. avgusta v Rimu, je selektor italijanske reprezentance Prandelli (na fotografiji ANSA) vpoklical 27 nogometarjev. Med njimi so tudi De Silvestri, Insigne, Florenzi, Verratti, Ranocchia, Antonelli in Osvaldo, ki jih na pokalu Konfederacij ni bilo (Osvaldo zaradi disciplinskih ukrepov), pa še Balotelli, čeprav je lažje poškodovan. Tekma bo med drugim priprava pred kvalifikacijami za SP.

NOGOMET

Maribor in Milan dobila nasprotnika

NYON - Žreb v Nyonu je včeraj določil pare 4. predkroga lige prvakov, v kateri se bosta za место v rednem delu najprestižnejše- ga klubskega prvenstva borila tudi Milan in Maribor. Slovenskim prvakom je žreb določil češko Viktorijo iz Plzna. Če bodo Mariborčani zmagali, bodo po 14 letih spet igrali v ligi prvakov. »Viktoria je zelo dobra ekipa, kakovostna, zadnji dve leti je igrala v evropski ligi, pred tem v ligi prvakov. Imajo odličnega trenerja, imajo domače igralce, to ni zanemarljivo dejstvo. Nedovomno so favoriti, a mi gremo v tekmo, da naredimo kar največ,« je dejal trener Maribora Ante Čačić. Prva tekma bo 20. ali 21. avgusta, povratna pa 27. ali 28. avgustom.

Milan pa čaka v zadnjem krogu kvalifikacij nizozemski PSV Eindhoven. Po mnenju organizacijskega direktorja Umberta Gandinija bo to »najpomembnejša tekma leta«, saj Milančani ne skrivajo ambicij po napredovanju. Milan bo igral prvo tekmo 20., drugo pa 28. avgusta.

Z vstop v evropsko ligo pa se bosta borila Fiorentina in Udinese. Klub iz Firence bo poskušal izločiti švicarski Grasshoppers, Udinese pa češki Slovan Liberec, zmagovalca državnega prvenstva pred dvema sezonomama. Prva tekma bo v četrtek, 22. avgusta, povratna pa 29. avgusta. Obe ekipi bosta prvo tekmo igrali v gosteh, drugo pa doma.

ATLETIKA - Danes začetek svetovnega prvenstva v Moskvi

Najprej na vrsti tekači

Usain Bolt na treningu

ANSA

JADRANJE - Svetovno prvenstvo 470

Ni se izšlo

Čupinima jadralcem Simonu Sivitzu Košuti in Jašu Farnetižu se niti zadnji dan regat na svetovnem prvenstvu v olimpijskem razredu 470 v La Rochelleu ni izšel po načrtih. Po 39. zadnjem in 21. mestu v posamičnih plovilih sta zdržnila na 38., predzadnje mesto skupne razvrstitev in tam tudi zaključila nastope v francoskem obmorskem mestu. Upala sta vselej, da bosta nekoliko višje uvrščena. Potem ko sta bila še do četrtega prva italijanska posadka, sta ju včeraj prehitela staresta Zandona in De Felice (31. mesto).

Po sedmih regatah v finalni skupini (39 nastopajočih) vodita ponovno Avstralca Belcher in Ryan, drugo in tretje mesto pa sta prevzela grška in argentinska posadka. Danes se bodo najboljši pomerili v regati za kolajne.

V ženski konkurenči pa sta Slovenki Tina Mrak in Veronika Macarol padli na 5. mesto, kar pa ju kljub temu uvršča med posadke, ki so si zagotovile nastop v regati za kolajne.

Omari in Russo Cirillo zmagovalki Eurosafa

Jadralki Sirene in SVBG Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo sta zmagovalki prvenstva Eurosafa, različici mladinskega celinskega prvenstva, ki se je včeraj zaključilo v portugalski Taviri. Med dekleti sta v mladinskem razredu 420 osvojili prvo mesto. Zadnji dan regat so organizatorji namreč predvideno regato za kolajne odpovedali zaradi brezvretja, zato je obvezjal vrstni red po 12 plovih. Varovanki trenerja Matjaža Antonaza, ki sta na prvenstvu nastopili kot članici italijanske reprezentance, z zlato kolajno potrdili, da sodita med najboljše mlade posadke. Na prvenstvu so nastopile reprezentance 13 držav, v ženskem dvosedu pa je sodelovalo 13 posadk. Po nevhaležnem 4. mestu na svetovnem prvenstvu se lahko zdaj le potolažita. Končni vrstni red: 1. Omari/Russo Cirillo (Ita) 16, 2. Di Vittimo/Barbi (Ita) 25, 3. Popken/Vitek (Ger) 48.

Na Gardi uspeh kadetov

Na četrti etapi trofeje Kinter+sport na Gardskem jezeru sta se med najboljše kade te uvrstila Sirenin jadralec Tinej Sterni, ki je bil drugi, in Gaia Pela' (Duino), ki je bila 4. absolutno in prva kadetinja. Med kadeti je nastopilo 169 jadralcev, ki so zaključili sicer samo tri plove. Na regati je nastopila sedemčlanska ekipa Sirene.

STEFANO PERSI Košarkar, ki je postal tekač

Pravi rekreativec. Tako bi lahko označili Stefana Persija z Opčin, 45 let, ki že pet let redno teče, vadbo pa enkrat tedensko popestri še z igranjem košarke. Bivši košarkar je svojo igralsko pot zaključil pri 38 letih (začel je pri Poletu, igral je tudi v članski ekipi Jadrana, pri Boru in Ciciboni), tačas pa še vedno redno trenira s skupino bivših poletovcev, od časa do časa pa nastopa na veteranskih turnirjih veteranov over 45.

Ob košarki ste vzljubili tek. Zakaj ste se odločili ravno za to aktivnost?

Potem ko sem zaključil svojo košarkarsko pot, športne aktivnosti nikar nisem hotel opustiti. Sprva sem začel kolesariti, vendar sem se potem odločil za tek, čeprav sem ga sovražil še iz časa priprav. Pri kolesarjenju je aktivnost vedno časovno daljša. Pri teku pa si bolj svoboden: na trening lahko odideš, ko si zaželiš. Obenem pa tečem, da vzdržujem formo.

Koliko trenirate?

Povprečno dva do trikrat tedensko, pretečem pa 8,5 kilometrov. Največkrat izberem Napoleonsko cesto, pozimi pa tečem tudi v Barkovljah. Tečem v vseh letnih časih, ustavijo me le res neugodne vremenske razmere.

Kdaj pa tečete?

Navadno zvečer, po službi oziroma vsakič, ko imam čas. Navadno pa tečem po občutku, včasih hitreje, včasih počasneje.

Ali tudi tekmujete?

Ne, o tem še nikoli nisem razmišljal. Sicer pa ne verjamem, da sem pripravljen. Morda pa bom prej ali slej poskusil.

Kje pa igrate košarko?

Z ekipo bivših poletovcev igrat poleti v Barkovljah, pozimi pa smo letos trenirali v Sežani. Udeležujem se tudi dvodnevnih turnirjev z veterani. Igrali smo v Čakovcu, Zadru, konec septembra pa nas čaka nastop na Rogli in Kranjski Gori. Večinoma se srečujemo z ekipami iz Slovenije in Hrvaške, ki so zelo organizirane.

Ali se torej uvrščate med rekreativce?

Tačas si ciljev ne postavljam. Cilj je, da se med tekom in po njem dobro počutim. Obenem pa mi športna aktivnost omogoča, da lahko med vikendi tudi kaj več pojem in spijem. (V.S.)

Slovenija in Eurobasket

BEOGRAD - Danes bo Slovenija začela nastope na pokalu Beograd. Čaka jo dvoboje s Turki. TRENTINO CUP - Italija - Poljska 76:65.

Od 13. oktobra

MILAN - Prvenstvo košarkarske A-lige se bo začelo v nedeljo 13. oktobra, končalo pa 11. maja.

Goli in tehnologija

LONDON - Tehnologija, ki spremlja, kdaj žoga prečka golo- vo črto, bo letos pomagala angleškim sodnikom. Prvič že jutri na tekmi prvakom in zmagovalcem pokala FA Manchester United in Wiganom Athleticom, nato pa na vseh tekmacem prve lige.

Še dva brona

BUDIMPEŠTA - Na svetovnem prvenstvu v sabljanju v Budimpešti sta Valerio Aspromonte (Floret) in Irene Vecchi (meč) osvojila bronasto kolajn.

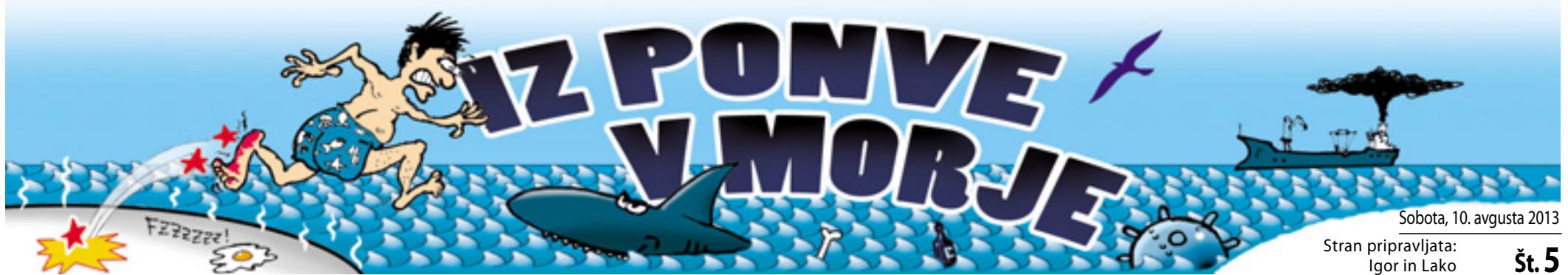
KOŠARKA Novost v C-ligi: final four kot v evroligi

Deželno košarkarsko prvenstvo C-lige se bo začelo 28. septembra z že tradicionalno prireditvijo Basket day: prvi krog bodo torej vse ekipe (18) odigrale na istem prizorišču, bržkone v Lignanu med 28. in 29. septembrom. Na sestanku na deželnemu košarkarski zvezi so obenem določili, da bosta medtemenska kroga v sredo, 18. decembra in v sredo, 30. aprila. Novost pa predstavlja končnica za napredovanje, ki so jo določili na zvezni: najboljših osem ekip se bo po rednem delu uvrstilo v play-off, zmagovalke četrtna finala pa se bodo pomerile v final fouru po zgledu evrolige. V soboto – predvidoma sredi junija – bosta na vrsti polfinalni tekmi, v nedeljo pa veliki finale. Napredovala bo samo zmagovalka, izpadov pa bo letos štiri. Zadnji dve uvrščeni ekipi bosta izpadli že po rednem delu, dodatni dve ekipi pa po play-outu. Za obstanek se bodo borile ekipe od 13. do 16. mesta, ekipe od 9. do 12. mesta pa bodo dosegli obstanek brez dodatnih tekem.

RAZPIS ZSŠDI

Za mesto sodelavca pri www.slosport.org

ZSŠDI razpisuje mesto za sodelavca tiskovne agencije ZSŠDI na spletni strani www.slosport.org. ZSŠDI, piše v rapi- su, želi razširiti krog sodelavcev in uporabnikov spletnih strani, obenem želi omenjeno spletno stran narediti tako, da bo delovala tudi kot spletna agencija Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Sodelavec bo za obdobje od septembra 2013 do junija 2014 moral slediti in poročati o športnih dogodkih, pomagati pri upravljanju in preverjanju novic na spletni strani www.slosport.org, promovirati spletno vsebine preko socialnih omrežij in vzpostavljati stike med sodelavci in uredništvtom spletnih strani. Na razpisu, ki ga v celoti objavljamo na naši spletni strani www.primorski.eu, so navedeni tudi pogoji, ki jih mora izpolniti kandidat. Na razpis se lahko prijaviti italijanski državljan slovenske narodnosti, ki dobro obvlada slovenski, italijanski in angleški jezik. Rok za oddajo prijave na razpis in življenjepis v uradih ZSŠDI ali po mailu (trst@zsssi.it) zapade 6. septembra ob 12.00.

Sobota, 10. avgusta 2013

Stran pripravljata:
Igor in Lako

Št. 5

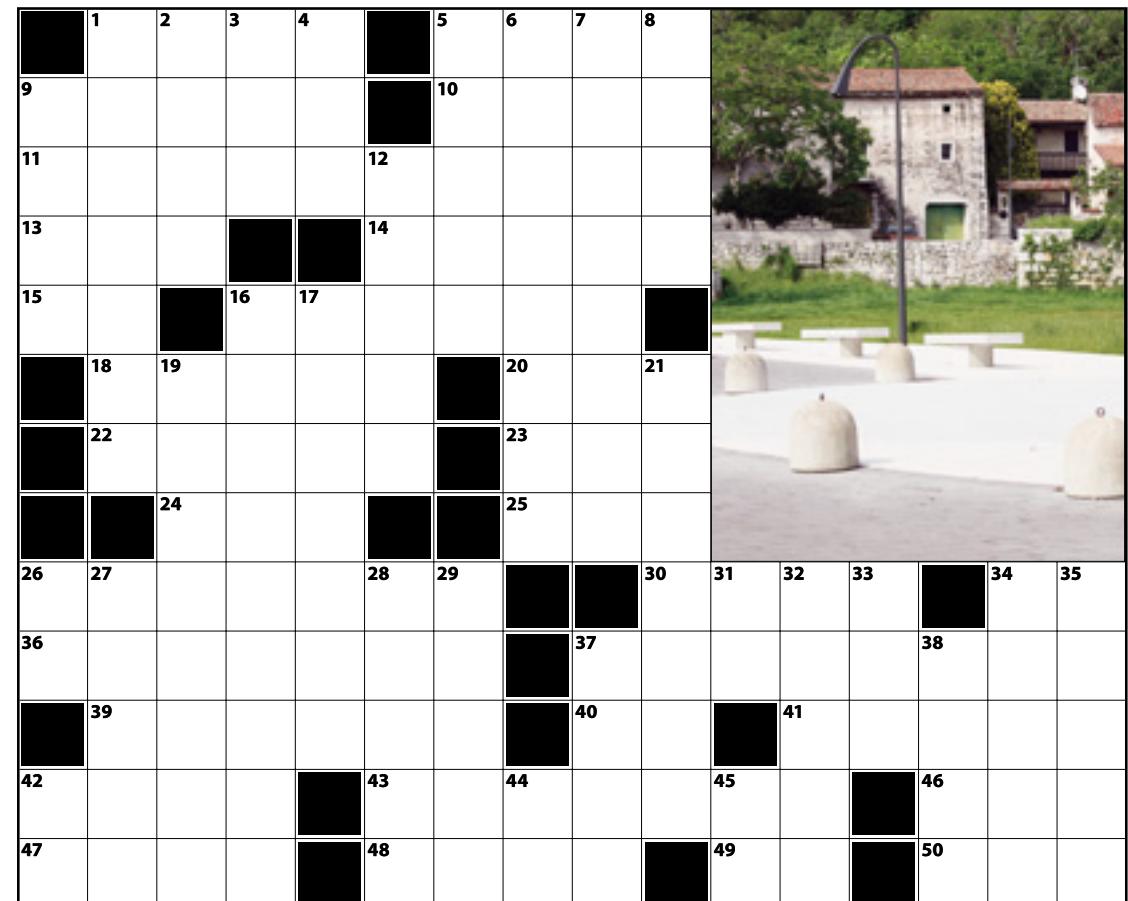
SLIKOVNI KRIŽANKI

		NEPRIJETEN VONJ (NAR.)				SESTAVIL LAKO	GRŠKA BOGINJA NESREČE	POLJSKI FILMSKI REŽISER POLANSKI	NEKDANJA ZLOGLASNA POLICIJA NDR
UMETNOST (LAT.)									
EGIPČANSKI BOG MESeca, MODROSTI IN UMETNOSTI									
SLOVENSKA IGRAKLA STARC									
KIEFER SUTHERLAND		MESTO V NEMČIJI, V PORURJI	OTOŠKA SKUPINA V ALEUTIH	ITALIJANSKI SPOLNIK	VOJAŠKE ENOTE	VRHUNSKI ŠPORTNIK			
PREBIVALCI ZDA						PLINAST OGLJKOVODIK			
ŠPORTNIK NA LEDU							STARO, LITERARNO IME ZA KOROSKO	NAŠA PING-PONGAŠICA BRŽAN	
TRDNA, MAZAVA, SHOV, MAŠCOBA				LUPINICA PRI ALGAH					
VPREŽNI DROG KMEČKEGA VOZA				MORJE ... V ZDA					
VOZILO ZA VOŽNJO PO SNEGУ				AM. PISATELJ (ERNEST)					
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	BELGIJSKO LETOVIŠČE IN DIRKALIŠČE FORMULE 1	ANGLEŠSKI PISATELJ FLEMING	MLEČNI IZDELEK	GRŠKA ČRKA					
ŽIVALI Z LOVKAMI					NAJLJUBŠA SORODNICA				
RUSKI PISATELJ, NOBELOVEC (BORIS)					EVELINA UMEK				
NAŠA NOVINARKA PERROT			ČLAN ORGANIZACIJE; OKOČINA		NIKOLA TESLA				

	NADZORNIK, PREGLEDNIK	NEKDANJI ITALIJANSKI SMUČAR (IVANO)	ANGLEŠKI FIZIOLOG, NOBELOVEC (HENRY)	ALOJZ REBULA	SESTAVIL LAKO	ITALIJANSKI IZUMITELJ, NOBELOVEC (GUGLIELMO)	DOLGOREGA PAPIGA; PREDUJEM	
OBDELANA ZEMLJA NA VRTU					SLOVENSKI PISATELJ (VITAN)			
PAZNIK					ROMUNSKI DŽIP			
KROŽNIK JAJČASTE OBLIKE					NOGLANIK			
PREBIVALEC JUŽNO-AMERIŠKE DRŽAVE					SPODNJI DEL VRAT			
NORDIJSKI BOGOVI					KEM. ZNAK ZA NATRIJ			
DEVETI TON OD OSNOVNega; NAŠA BABICA					NACISTIČNI VODJA HITLER			
ALEKSANDRIJSKI VERSKI REFORMATOR					ANDREJ JARC			
					ANTIČNO IME PRITOKA TIBERE ANIENE			
					ROZALIJA (KRAJŠE)			

SLOVARČEK (za oba lika) - ANIO = antično ime reke Aniene • ARO = romunski džip • DALE = angleški fiziolog • EDALINI = italijanski smučar • RAT = otoška skupina v Aleutih • SETON = ameriški pisatelj (Ernest Thompson) • TOT = egipčanski bog meseca

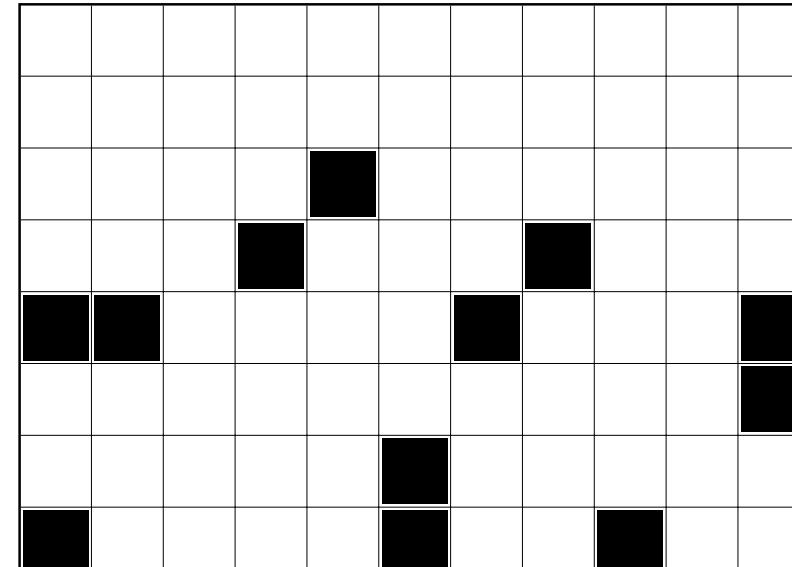
KRIŽANKA - naša vas

VODORAVNO: 1. pravljična pošast z več glavami; 5. stok, stokanje; 9. žena nekdanjega argentinskega predsednika Perona; 10. državna blagajna; 11. nasilnica v politične namene; 13. Hercegovac; 14. slovenski igralec (Bogomir); 15. avtomobilska oznaka Reke; 16. rimski zgodovinar; 18. trap, neumnež ali težko kovaško kladivo; 20. letalska portugalska družba; 22. grška boginja modrosti in umetnosti; 23. pred priimkom; 24. prvi urednik Slovence (Andrej); 25. Search and Rescue; 26. zvočna signalna naprava, hupa; 30. središče FJK; 34. začetnici nekdanjega urednika Primorskega dnevnika Renka; 36. matematik, tudi špekulant; 37. odredbe sodišča policiji, da primejo obdolženca; 39. zaključena enota v Poeziji; 40. začetek unije; 41. konjski tek, skokot; 42. zapori; 43. ljubezen do preprostega življenja; 46. otok (fr.); 47. zlitje; 48. slovenski košarkarski reprezentant Lakovič; 49. najpogosteji veznik; 50. nordijska boginja morja.

NAVPIČNO: 1. surov, okrunen človek; 2. slovenski olimpionik Cerar; 3. trinidadski atlet Boldon; 4. vodni vrtinec; 5. letni čas; 6. vnetje sklepov, revma; 7. pristanišče na japonskem otoku Honšu; 8. zgoniško športno društvo; 9. narkotično sredstvo, hlapljiva tekočina; 12. hrvaški smučar Kostelić; 16. opravilo... s čevljii; 17. občina pri Siracusi na Siciliji; 19. dečki in deklice v prvih letih življenja; 21. nekdanji predsednik italijanske republike (Sandro); 26. začetnici naše najboljše kottalkarice vseh časov Romano; 27. posnemalni nož za barvo pri bakrotisku; 28. italijanska dežela; 29. okusna morska riba; 31. začetnici ameriškega filmskega igralca Redforda; 32. francoska pisateljica (Francoise); 33. spodnji del prostora, pod; 34. italijanski filmski režiser (Ettore); 35. naša vas na sliki; 37. mesto v Rusiji, južno od Moskve; 38. sodobnik Keltov; 42. jeza brez samoglasnikov; 44. naš družbeno-politični delavec Kocijančič; 45. kila na pol.

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA (lako)

Razporedi v lik vse spodnje besede.

2 črk: AS – ČT – ES – KB – TO

3 črk: ALT – ANA – ANO – AST – INA – OST – RUM – STA

4 črk: ALTO – ATTA – EMIR – MARS – ONAN – PETA – TAKT – VARA – VETO

5 črk: BUCIK – STIKS – STIPE

6 črk: AROMAT – ERATON

7 črk: LOMILCI

8 črk: KSANTIPA – ROKAVICA

10 črk: KRIMINALCI

11 črk: ENOSTRANOST – POROČEVALKA

REŠITVE: Slikovni križanki, zgornji – vodoravno: ars, Tot, Emra, K, S, as, Američani, drsalci, mast, teka, ose, Seton, vetro, alt, kriminalci, Bucik, Stipe, Mars, to, as, S0, Ran, na sliki: Repen, Kombiinacijska križanka, vodoravno: poročevalka, enosstransost, tak, aromat, Ana, STA, INA, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, erar, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 46, ile, 47, zli, 48, jaka, 49, in, prag, Cilenec, 42, Adolf, nova, Afri, lija, na sliki: Gročana, Log, Križanka, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, sanke, lira maslo, slipe, teta, Pasternak, Ani, ud, N, T, na sliki: Kadmos, spodej, vodoravno: grede, Mal, redar, Aro, oval, praga, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veresa, 15, RI, 16, Plinij, 18, norčec, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, troboj, 30, Trst, 34, S, R, 36, ratčunar, 37, triatlone, 39, kritica, 10, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idillika, 4

Rai Tre bis

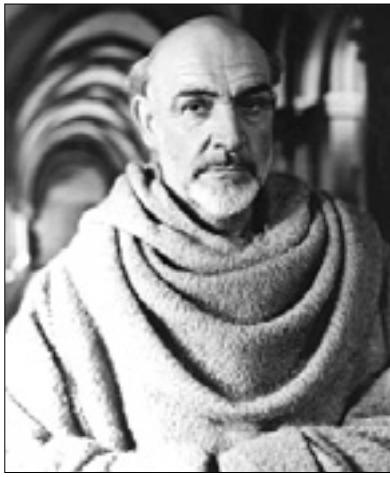
SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Nan.: 14° Di-stretto **8.20** 16.15 Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.10** Dreams road **10.05** Nad.: La casa del guardaboschi **11.40** Nad.: Un ciclone in convento **13.30** Dnevnik **14.00** Linea blu **15.25** Dok.: Road Italy **17.00** Dnevnik **17.10** Aktualno: A Sua immagine **17.50** Nan.: Homicide Hills – Un Commissario in campagna **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Techetechetè, vista la rivista **21.15** Film: Senza arte né parte

23.35 Film: Il nome della rosa (krim.)

Rai Due

7.00 9.00 Risanke **7.30** 12.00, 13.30, 19.05 Sport: Atletika **9.55** Sulla Via di Damasco **10.30** Nan.: Il nostro amico Charly **13.00** Dnevnik **14.00** Film: Kung Fu mamma **15.40** Nan.: Squadra Speciale Colonia **16.25** Nan.: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Nan.: Squadra Speciale Lipsia **18.00** Dnevnik in vreme **19.40** Nan.: Una scatenata coppia di sbirri **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Film: Nella rete dell'inganno (krim.) **22.35** Nan.: Criminal Minds

Rai Tre

7.15 Rai Educational Italia in 4D **8.05** Rai Educational **9.10** Film: Abbasso la miseria! **10.30** Film: Abbasso la ricchezza! **12.00** Dnevnik in sport **12.15** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.45** Timbuctu – I viaggi di Davide **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.45** Film: Cuori nella tormenta **16.35** Film: Rivincita per due **18.10** Nad.: I misteri di Murdoch **18.55** 22.55 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.25** Nan.: Common Law **21.05** Film: California **23.15** Il giallo e il nero

Rete 4

7.00 Media Shopping **7.50** Nan.: Caro maestro **9.30** Benvenuti a tavola Nord vs. Sud **10.30** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Renegade **12.55** Nan.: Siska **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason – Partitura mortale **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.20** Nan.: The mentalist **23.15** Nad.: Riverworld

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Film: Hanno acciappato Babbo Natale **10.00** Melaverde - Estate **11.00** Forum **13.00** Dnev-

nik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Nad.: Hart of Dixie **15.10** La grande magia – The Illusionist **18.00** Film: Inga Lindstrom – Fiori nella pioggia **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: Il principe cerca moglie (kom., ZDA, '88, i. E. Murphy) **23.50** Film: Il barbiere di Rio

me regale **17.15** Arhivski posnetki **18.00** Na vrtu **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** 23.50 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse-danes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ju-tri je nedelja - verska oddaja **19.40** Avto-mobilizem **19.55** Potopisi **20.25** L'appun-tamento **21.10** "Q" **22.15** Rivedere che pi-a-cere

Italia 1

7.00 Nan.: Quelli dell'intervallo **7.20** Ri-sanke **10.50** Nad.: Merlin **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: E allora mambo **15.40** Film: Aquamarine **17.40** Nan.: La vita secondo Jim **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.20** Film: Senti chi parla adesso! (kom.) **21.10** Film: 17 again – Ritorno al liceo (kom., ZDA, '09, i. Z. Efron) **23.10** Nad.: No ordinary family

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **7.55** Nad.: Due South **9.25** Film: Bullseye! (kom.) **11.00** In Onda - Estate **11.40** Nad.: Mc Bride **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Cuore d'Africa **16.30** Nan.: The District **18.10** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** In onda estate **21.10** Dok.: Atlantide – Storie di uomini e mondi **23.15** Film: Farinelli – Voce regina (dram.)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45, 16.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Luoghi魔ici **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **17.00** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.15 Zgodbe iz školjke **7.50** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.30** Male sive celi-ce **10.15** Dok. film: Težko je biti vodja **10.30** Moja soba **10.50** Nad.: Vlomilec delajo poleti **11.35** Film: Zaklad iz morskih globin **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.50** Podobe Slovenije **15.20** Dok. serija: Meje mojega jezika niso moje mojega sve-ta **15.55** Dok. serija: Zgodbe izra obravov **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Po Džingiskanovi poti **18.35** Ozare **18.40** Risanke **18.55** 22.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Film: Moč jezera **21.30** Dok. odd.: Konfrontatione – festival free jazza **22.30** Poletna scena **22.55** Nad.: Sinovi anarhije **23.40** Dvanajst

Slovenija 2

9.00 Skozi čas **9.40** Poletna scena **10.05** Opus **10.50** Slovenski utrinki **11.15** Slo-venci po svetu **11.55** 18.35 Atletika - sve-tovo prvenstvo: maraton (Ž), prenos **15.00** Atletika - svetovno prvenstvo, prenos **19.55** Nogomet - državno prvenstvo: Maribor : Krka, prenos **22.00** Glasbena pot Boba Dylan **22.50** To je ljubezen, koncert Nuše De-renda

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.30** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.45** Žarišče **12.25** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.10 Tedenski pregled **16.15** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **19.30** Sadovi Europe **20.00** 23.10 Satirično oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.55** Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip (pon.) **21.30** Žarišče **21.55** Vreme **22.05** Na tretjem...

Koper

14.00 Čezmejna TV **14.20** Film: La donna giusta **15.45** Potopisi **16.15** Film: „Rex“ no-

me regale **17.15** Arhivski posnetki **18.00** Na vrtu **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** 23.50 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse-danes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ju-tri je nedelja - verska oddaja **19.40** Avto-mobilizem **19.55** Potopisi **20.25** L'appun-tamento **21.10** "Q" **22.15** Rivedere che pi-a-cere

TV Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kul-tura, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.30** Tv prodajno okno **17.00** Posegovci prijatelji **18.00** Naj ona 2012 **18.45** Obleka naredi človeka **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Te-denški pregled **20.00** Ona ali On 2012 **21.40** Naselbinska kultura na Krasu **22.25** Te-denški pregled **22.30** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.45** Film: Hiša debele mame **2 12.35** Film: Kako sem pri-šel na univerzo **14.10** Serija: Zmenki mil-jonarjev **15.05** Serija: Kamera teče **15.35** Nan.: Očetje pod krinko **16.45** Film: Ma-delina **18.25** Nad.: Trafika **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice

20.00 Film: Legenda o Zorru (akc., '05, i. A. Banderas) **22.15** Film: Otok

Kanal A

7.25 ŠKL **8.15** Film: Veseli gospod **10.00** Nan.: Newyorški gasilci **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Naj posnetki z in-terneta **13.00** Serija: Zoey 101 **13.30** Film: Dobri fantje spijo sami **15.10** Film: Posle-dice cunamija **16.55** Serija: Preživel sem ja-ponski kviz **17.50** Okrog sveta do srca **18.20** Odklop **19.10** Nan.: Newyorški ga-silci **20.00** Film: Pravični umor **21.50** Film: Pet poletnih dni **23.50** Nad.: Pacific

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro ju-tro; Kulturni dogodki; 9.00 V kraljestvu sa-mospeva; 10.00 Poročila; 10.15 Kralj čar-dasa; 11.00 Studio D - Chic; 12.00 Ta ro-zajanski glas; 12.30 Otroški kotiček, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenek; 18.00 Mala scena: Milan Lipovec – Lejla Rehar: Ljudje ob cesti – radijska igra režija Jože Peterlin, 3. del; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinop-tikom; 9.00 Sobotna in pol; 9.10 Priredite-dane; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični ko-tiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomor-čkah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Sve-žemodra selekcija; 17.30 Primorski dnev-nik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTA.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne infor-macije; 7.15 Jutranjik dnevnik; 8.00 Calle de-

Rai Sobota, 10. avgusta

Rai 1, ob 03.45

VREDNO OGLEDA

Roman Polanski.
Wanted and desired
ZDA Velika Britanija 2008
Režija: Marina Zenovich
Dokumentarni film

Roman Polanski, njegovi filmi in njegovo življenje. V življenjepisu osemdesetletnega režisera poljskega rodu, ki je med drugo svetovno vojno na lastni koži doživel najhujše (mama mu je umrla v Auschwitzu, oceta so nacisti deportirali v Mauthausen) se skriva tudi tudi hud zločin, do katerega je prislo 9. avgusta 1969. Zvezč, medtem ko se je Polanski nahajal v Londonu, je na njegovem Losangeleškem domu skupina verskih fanatikov ubila njegovo nosečo ženo Sharon Tate in nekaj drugih njunih prijateljev. Samo osem let kasneje pa so Polanski obtožili spolnega nasilja nad še nepololetnim dekletom. Še pred izvršitvijo sodbe, je Polanski pobegnil iz ZDA, kamor se ni nikoli več vrnil. Niti takrat, ko so mu za film Pianist podelili oscarja. Je Polanski kriv? V tem dokumentarcu režisera Marina Zenovich nočje ponujati odgovor; njena izbira se osredotoči na golo navajanje dejstev...

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 20.21
Dolžina dneva 14.22

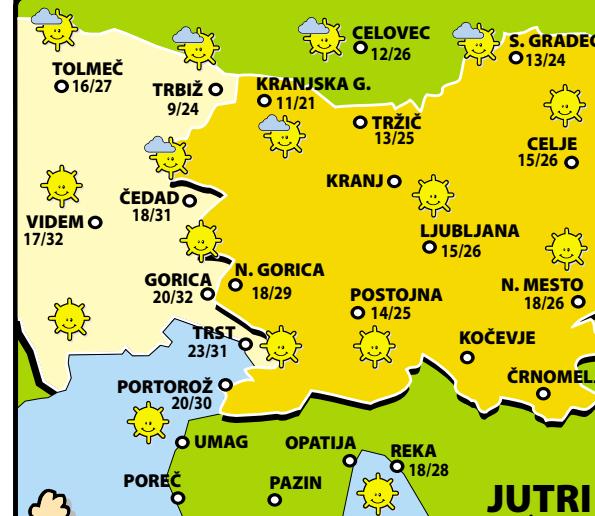
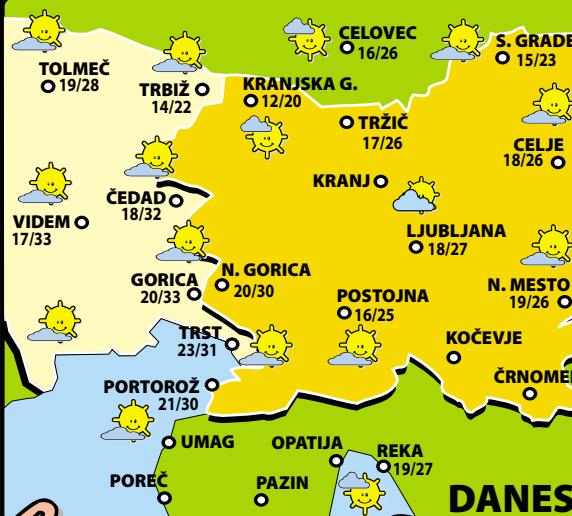
LJUNINE MENE
Luna vzide ob 9.42 in zatone ob 21.37

NA DANŠNJI DAN 1955 – Zelo sveže avgustovsko jutro v Zahodni in južni Sloveniji. V Babnem Polju se je ohladilo do -0,2 °C, v Postojni do 1,9 °C, v Mokronogu do 4,0 °C, v Žireh do 4,2 °C in na Kozini pri Sežani do 4,6 °C.

PLIMOVANJE
Danés: ob 6.30 najnižje -45 cm, ob 13.20 najvišje 45 cm, ob 19.30 najnižje -20 cm, ob 0.36 najvišje 13 cm.
Jutri: ob 6.46 najnižje -34 cm, ob 13.46 najvišje 42 cm, ob 20.20 najnižje -20 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 27 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 24 2000 m 12
1000 m ..... 20 2500 m 8
1500 m ..... 15 2864 m 6
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah 7,5 in v visokogorju 8,5.

Oprah Winfrey v Švici žrtev rasizma

ZÜRICH - Ameriška kraljica pogovornih oddaj in najbolj vplivna oseba med svetovnimi zvezdami po mnenju revije Forbes Oprah Winfrey trdi, da je bila na svojem nedavnem obisku v Švici žrtev rasizma. V neki ugledni trgovini s torbicami v Zürichu ji namreč prodajalka ni želela postreči. Winfreyjeva je Zürich obiskala prejšnji mesec, ko se je tam udeležila poroke pevke Tina Turner. Priložnost je očitno želela izkoristiti še za nakupovanje. V pogovoru za ameriško oddajo Entertainment Tonight je Oprah pojasnila, da si je želela približje ogledati torbico, ki je stala okoli 38.000 dolarjev. Prodajalka je ni želela vzetiti s police, kjer je stala v varovani vitrini. »Ne, predraga je,« je dejala televizijski zvezdi. Iz Švice naj bi se Winfreyjevi že opravičili.

V peči matere romunskega tatu našli ostanke treh dragocenih slik

BUKAREŠTA - Preiskovalci, ki so raziskovali izginotje sedmih dragocenih slik iz muzeja Kunthal v Rotterdamu, so potrdili, da so v hiši matere enega izmed tatuov našli začgne ostanke vsaj treh del. Olga Dogaru, mati obtoženega Raduja, je priznala, da je v želji po zakritju dokazov začgal slike, a je kasneje svojo izjavo preklicala. Direktor romunskega narodnega muzeja Ernest Oberlaender-Tarnaveanu, ki je ostanke analiziral (na posnetku ansa), pa je dejal, da ne more z gotovostjo trdit, da so začgne slike res iz rotterdamskega muzeja. Po oceni tožilcev naj bi bilo sedem slik vrednih 18 milijonov evrov, poznavalci pa jih ocenjujejo na več kot 100 milijonov evrov.

NAGASAKI - Spominska slovesnost ob 68. obletnici druge eksplozije atomske bombe

Japonski premier Šinzo Abe opozoril na nečloveškost jedrskega orožja

TOKIO - V Nagasakiju so včeraj obeležili 68. obletnico druge eksplozije atomske bombe nad Japonsko, zaradi katere je Japonska šest dni kasneje kapitulirala in s čimer se je končala druga svetovna vojna. Slovesnosti se je udeležilo približno 10 tisoč ljudi. Japonski premier Šinzo Abe je opozoril na nečloveškost jedrskega orožja in da ima Japonska odgovornost, da se zavzema za svet brez tega orožja.

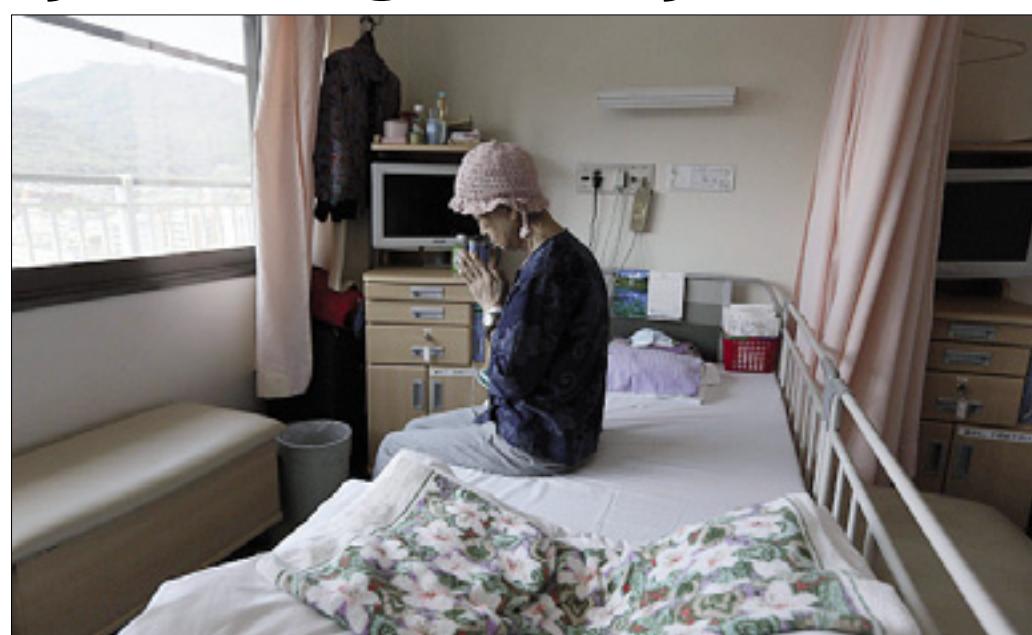
Župan Nagasakija Tomihisa Taue je Abeja sicer opozoril, da bi lahko pri boju za svet brez jedrskega orožja več naredila tudi Japonska. Ker Japonska ni dejavno prispevala k oblikovanju mednarodne pobude za prepoved jedrskega orožja, je izdala pričakovanja mednarodne skupnosti, je bil kritičen župan Nagasaki. Japonska namreč aprila v pripravljalnem odboru za pripravo pogodb o prepovedi jedrskega orožja v Ženevi ni podprla posebne izjave o nečloveškosti jedrskega orožja, ki jo je podprt 80 držav. Abe je to odločitev upravičeval z grožnjo, ki jo s svojim jedrskim potencialom predstavlja Severna Koreja.

Slovesnost je potekala nedaleč stran od središča eksplozije plutonijeve bombe, z imenom Fat man oz. Debelenko, ki je skupno terjala 73.844 smrtnih žrtev, okoli 75.000 ljudi pa je bilo ranjenih. Natančno ob 11.02 po lokalnem času, ko je eksplodirala ameriška bomba, so se oglašili zvonovi, mesto pa se je v trenutku tišine spomnilo žrtev druge eksplozije atomske bombe nad Japonsko.

Eksploziji atomskih bomb nad Hirošimo in Nagasakijem sta pomagali ZDA k hitrejšemu koncu druge svetovne vojne. Japonska je namreč brez pogojno kapitulirala 15. avgusta 1945, s tem pa se je po kapitulaciji Nemčije v Evropi druga svetovna vojna končala tudi na Pacifiku.

72-letni Hisae Torigoe, ki je preživel eksplozijo atomske bombe, v bolnišnici v Nagasakiju moli za žrtev atomske bombe. Sam se zdravi za malignim tumorjem, ki je posledica atomskega sevanja, v zadnjih letih pa so in te bolnišnici prav tako zaradi tumorja zdravili približno 2000 bolnikov, ki so preživel eksplozijo atomske bombe

ANSA

Navdušenje nad domnevno brejo pando

EDINBURGH - "Britanska" panda Tian Tian bi lahko bila breja, so včeraj sporočili iz živalskega vrta v Edinburghu. Kot so pojasnili, se pri medvedki kažejo spremembe v ravni hormonov, zaznavajo pa tudi spremembe v njenem obnašanju, ki so značilne za "nosečnice".

Če bo Tian Tian uspelo donositi, bo to prvi panda, ki se bo skotil v Veliki Britaniji. Tian Tian (Cukrček) je skupaj s samcem Yang Guangom (Sončni žarek) v edinburškem živalskem vrtu od decembra 2011, kamor ju je za desetletje in približno za 600.000 funtov (750.000 evrov) na leto posodil Kitajska. V živalskem vrtu so nestrpno čakali, da bi se spariila, a zaman. Zato so Tian Tian aprila umetno osemenili.

Zdaj v živalskem vrtu ocenjujejo, da je bila oploditev uspešna. "Stvari izgledajo dobro," je sporočil direktor projekta za pande v edinburškem živalskem vrtu Iain Valentine. Skrbniki opažajo določene spremembe v njenem obnašanju, ki nakazujejo, da je breja - izgubila je apetit, bolj je muhasta, kaže pa tudi znake, da "gnezdi", je pojasmil.

Domnevna nosečnost Tian Tian je že vzbudila veliko pozornost na Otoku. Tudi sicer sta pandi velika atrakcija v edinburškem živalskem vrtu. Vendar pa bo mladiček, če se bo skotil, v Veliki Britaniji ostal le dve leti, nato pa se bo moral vrniti na Kitajsko.

ŠPANIJA - Po nesreči Preučevanje varnosti na železnici

MADRID - Španija pregleduje ukrepe za varnost železniškega prometa, s čimer se želi v prihodnje izogniti smrtonosnim železniškim nesrečam, je v španskem parlamentu povedala ministrica za javna dela Ana Pastor.

Španijo je 24. julija pretreslo iztirjenje vlaka pred Santiago de Compostela, v katerem je umrlo 79 ljudi. Podatki so pokazali, da je vlak v ovinek, na katerem velja hitrostna omejitev 80 kilometrov na uro, zapeljal s 179 kilometri na uro. Strojevodja, 52-letni Francisco Jose Garzon Amo, je tik pred usodnim ovinkom po telefonu govoril s sprevidnikom. Slednji ga je klical zaradi vprašanja, na kateri tir bo pripeljal vlak v Santiago de Compostela. Garzon je obtožen povzročitve smrti iz malomarnosti.